

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govecu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski

dnevnik

PP 559
72 (4 linije)
xgio 1
-85723
20
10
P.P. 126
66001 KOPER
OSREDNJA KNJIZNICA
8554 AA

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 199 (11.615)

Trst, petek, 26. avgust

Skrajno vprašljiva politična pobuda

PANNELLA NIMA DOKAZOV O GROŽNJAH PERTINIJU

RIM — Tajnik radikalne stranke Marco Pannella je dosegel svoj namen: njegovo ime je na prvih straneh vseh italijanskih časopisov, a o njegovem strahu za življenje predsednika Pertinija ni ostalo nič otipljivega.

«Tresle so se gore, skotila se je miša, bi lahko ocenili vso zadevo, potem ko ni Pannella včeraj seznanil notranjega ministra Scalfara, še manj pa rimskega sodnika Albana, z dokazi, ki bi utemeljevali njegovo bojazen za Pertinijevo usodo.

«Nikoli nisem mislil na zaroto, ki bi fizično, politično ali moralno likvidirala predsednika Pertinija. Mi sami pa se že dolgo borimo proti zaroti, ki je naperjena proti republiki, zaroti, ki je znana tudi kamenju, ne pa raznim Galluccijem.» Pannellove besede na straneh njegove agencije «Notizie radicali» precej zgovorno dokazujejo, da je tokrat radikalni voditelj prekosil samega sebe. Vsa njegova bojazen je le skupek razmišljanj in političnih sklepov ob vse prej kot čistih italijanskih razmerah. Vseeno pa so njegove besede marsikoga zadelo v živo, saj je v grobem obnovil ves škandal o tajni prostozidarSKI loži »P2«, o Gellijevih in Calvijevih stikih z italijanskimi političnimi osebnostmi. Med vrsticami njegovega pisanja je tudi precej jasno razvidno,

da je namenoma sprožil vso zadevo, da bi pred iztekom Pertinijevega mandata zmešal štrene vsem tistim, ki jim je »veliki hrast« na poti.

Vsekakor pa se je Pannella za svoje politične cilje poslužil skrajno vprašljivega načina, ki ruši vsa pravila politične igre. V državne institucije in v stranke je še večkrat zagnal kamen, a tokrat je bil kamen tudi zanj preobilen. Pertini je za Italijane že pravi simbol, da je vpletanje njegovega imena v Pannello-

vo demagogijo vse prej kot nedolžna zadeva.

Nič čudnega torej, da je notranji minister Scalfaro stopil do radikalnega voditelja, da je o vsem že včeraj poročal Craxiju. Tudi sodstvo je uvedlo preiskavo, saj ni moglo mimo dejstva, da ima lahko poslanec italijanske republike dokaze o grožnjah proti predsedniku republike. Vsi pa bi najbolje storili, da bi takoj ob začetku preprečili, da se je vsa zadeva neupravičeno razrasla.

TRAGIČNA EKSPLOZIJA

RIETI — Nekaj pred poldnevom je v tovarni umetnih ognjev v kraju Tornano di Borgorose prišlo do silovite eksplozije, ki je terjala šest človeških življenj (med mrtvimi je tudi 15-letni fant) in ogromno gmotno škodo. Doslej še niso uradno ugotovili istovetnosti trupel, tako da bi število mrtvih utegnulo v prihodnjih urah še narasti, saj je bila moč eksplozije taka, da je trupla delavcev dobesedno raznesla in njihove ostanke raztresla v krogu kakih 20 metrov od kraja eksplozije.

Do tragedije je prišlo na enem od hribov, ki obkrožajo vas Torano. Tovarno umetnih ognjev sta sestavljali dve baraki iz pločevine in zidano nizko poslopje, v katerem je bil končan proizvod. Delavci so začeli z delom ob 7. uri in dopoldne so že izdelali dokajšnjo količino umetnih ognjev, ko je prišlo, za sedaj iz še nepojasnjenih vzrokov do eksplozije, ki je popolnoma razdejala baraki in v veliki meri porušila poslopje, v katerem so bili končani ognji. Na kraju eksplozije je nastala pol metra globoka luknja.

Preiskovalci ugotavljajo, da je lastnik imel dovoljenje za posest 50 kg smodnika, moč eksplozije pa naj bi dokazovala, da je v barakah bilo mnogo več razstreliva, morda dvakrat toliko ali še več.

Na sliki (telefoto AP): Eksplozija je razdejala tudi avta, ki sta bila parkirana v dokajšnji razdalji.

CRAXI SPREJEL SOARESA

RIM — Predsednik vlade Craxi je sprejel včeraj popoldne poglavarja portugalske vlade Maria Soaresa. Uradni komuniste predsedstva vlade govori o zelo pristrani izmenjavi mnenj o splošnih mednarodnih političnih vprašanjih. Predsednika obeh vlad sta podčrtala interes, ki ga imata Italija in Portugalska za krepitev medsebojnih odnosov tako na političnem, kot na gospodarskem in trgovinskem področju.

Craxi in Soares sta govorila tudi o razširitvi Evropske gospodarske skupnosti na Portugalsko, v zvezi s čimer je Italija zagotovila svojo podporo, ter sta izrazila upanje, da bo čimprej prišlo do rešitve tega vprašanja, ki se vleče že od leta 1977.

Na sliki (telefoto AP): Craxi in Soares na kosilu.

Taborniki RMV danes

ki se odvija v teh dneh. Zlet obsega tri taborne sprejme 300 ljudi, v petih dneh se bodo zvrstili izleti, ogled, športna tekmovanja, kulturni spored, družabnost, tako da bodo dnevi polni in pestri. Akcija, ki je nismo še priredili. Trdimo, da se vedno borimo in negujemo načela, ki smo si jih zastavili na začetku. Vzgajamo mlade v ljubitelje narave, v zavedne in aktivne pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, v duhu idej, tradicij NOB. Skušamo jim nuditi vrednote, ki jih dandanes v vsakdanjem življenju ne najdejo. Graditi ideale ni lahko, pa še z organizacijskimi in finančnimi problemi. Taborjenja, izleti, sestanki, orientacijski pohodi, zimovanja, ekskurzije, to so naše oblike dela, to so sredstva za doseganje uspehov v otrocih in oletnicah. To in veliko volje.

MOJCA ŠVAB

Leta tečejo. Taborniška organizacija živi že 30 let med Slovenci v Italiji nekje ob robu dogajanja in doživljanja. Tiho, vendar vztrajno. Letos praznujemo 30. obletnico. Dolgo smo se pripravljali, zato da priredimo zlet v Sovodnjah.

Kljub včerajšnjem dežju še težave z vodo

Kljub včerajšnji plohi se težave z dobavo vode v našem mestu nadaljujejo. Vodstvo podjetja ACEGA je sporočilo, da bo moralo v prihodnjih dneh zmanjšati dobavo vode zlasti v nočnih urah, vse pa bo seveda odvisno od vremena, ki pogojuje polnjenje rezervoarjev pri Devinu in pri Nabrežini.

«Vprašanje pomanjkanja vode,» menijo odgovorni strokovnjaki podjetja ACEGA, «se bo mogoče spet zastavilo v ponedeljek, saj ob koncu tedna Tržačani porabijo manj vode kot med tednom. Kljub temu, pa velja še vedno poziv občanom naj varčujejo z vodo.»

NA 4. STRANI

Kako z davki za smetarske storitve?

Med storitve, za katere mora občan plačati določen davek, sodijo tudi storitve občinske smetarske službe. Vsem je ob tem znano, da so tudi tarife za te storitve v zadnjem času znatno poskočile. Kljub temu pa so račun, ki so jih prejeli pred nedavnim po pošti prebivalci nekatereh okoliških vasi tržaške občine tako astronomski, da vzbujajo pravo

ogorčenje. Poleg davkov za letošnje storitve jim je smetarska služba računala tudi storitve za pretekla leta, kar gre v številkah v stotisoče. Pri vsem tem pa je zanimivo, pravijo občani, da so bile storitve vsa ta leta skrajno pomanjkljive, ali pa jih sploh ni bilo. O vprašanju se bodo morale občinske oblasti jasneje izreči.

NA 4. STRANI

Tamara Bikova čez 204 cm

Ženski svetovni rekord v skoku v višino ni zdržal niti teden dni. V soboto sta v Londonu 203 cm preskočili tako Zahodna Nemka Meyfarthova kot Sovjetinja Bikova. Sinoči pa se je na mitingu v Pizi Tamara Bikova povzpela na 204 cm.

Slovenski razred na tehničnem zavodu Galilei v Gorici

Ministrstvo za šolstvo iz Rima je dovolilo odprtje slovenskega razreda na italijanskem tehnično-industrijskem zavodu Galileo Galilei v Gorici. Vest so včeraj iz Rima sporočili v Gorico. Razred bodo odprli če bo zanj dovolj dijakov.

NA 8. STRANI

Šolniki niso še dobili poviškov

Bliza se novo šolsko leto in z njim tudi stari in novi problemi učnega osebja. Med te spadajo vsekakor številna še odprta sindikalna vprašanja šolnikov, kljub temu da so aprila letos podpisali novo delovno pogodbo.

Predvidenih poviškov plač še ni bilo, ker zakladno ministrstvo ni še preverilo, če so domnenjeni poviški v skladu z vsedrjavno politiko o omejevanju inflacije.

NA 4. STRANI

Armenski atentat

BERLIN — Eksplozija peklenškega stroja je popolnoma uničila dve nadstropji palače «Maison de France» v središču Zahodnega Berlina, kjer so prostori francoske konzulata in kulturni center. V eksploziji sta izgubili življenje dve osebi, 23 pa je bilo ranjenih. Odgovornost za atentat je prevzela armenska teroristična skupina ASALA.

Za razliko od prejšnjih armenskih terorističnih akcij so tokrat atentat obsodile skoraj vse armenske politične skupine, ki se ne strinjajo s takimi metodami, kljub temu da obtožujejo Francijo, da je sama kriva «armenskega srda». Resnici na ljubo so francoske oblasti sprejele vrsto restriktivnih ukrepov proti armenski skupnosti šele po atentatu na Orlyju.

Medtem pa so v Berlinu ugotovili, da so neznanci podtaknili peklenški stroj prav v tretje nadstropje, kjer so prostori generalnega konzulata. Rušilna moč je bila tako močna, da ni samo popolnoma razdejala dveh nadstropij, temveč da se lahko vsak trenutek zruši celotna stavba.

Kelly pobegnil ugrabiteljem

BUENOS AIRES — Guillermo Kelly, ki so ga neznanci v vojaških uniformah ugrabili v sredo zjutraj in čigar truplo naj bi našli že nekaj ur po ugrabitvi, se je le rešil iz rok svojih ugrabiteljev in srečno prispel do policije, ki ga je zatem dalj časa zasliševala, da bi ugotovila, kako je prišlo do ugrabitve in kasneje do njegovega bega. Na svoji tiskovni konferenci je Kelly zanikal, da bi ugrabitev sam organiziral ter še enkrat poudaril, da so v Argentini prisotne močne prevratniške sile mafijskega značaja. Kelly je spet ponovil svoje obtožbe na račun prostozidarja Massere, povezanega z velikim mojstrom tajne lože P2 Liciom Gellijem. Po njegovem mnenju naj bi ugrabitev bila zgolj opozorilo.

SREBRO IN BRON ZA BRATA PETRIČ

Borut Petrič

Jugoslovana, brata Petrič tudi tokrat na velikem tekmovanju ni sta razočarala. Nasprotno! Včeraj sta namreč na plavalnem EP v Rimu priborila Jugoslaviji prvi kolajni na tej prireditvi. V tekmi na 400 m prosto je namreč Borut o-

svojil srebrno kolajno, Darjan pa je bil tretji. Zmagal pa je seveda glavni favorit, Sovjet Vladimir Saljnikov.

Navdušenje v jugoslovanskem taboru ob velikem uspehu bratov Petrič je bilo nepopisno, čeprav je pred dvema letoma v Splitu Borut celo ugnal Saljnikova. Resnici na ljubo, pa tokrat nihče ni mogel pričakovati, da bi lahko sovjetski plavalec zopet izgubil in osvojeni kolajni sta za brata Petrič izredne vrednosti.

Včeraj sta tudi padla en svetovni in en evropski rekord. Vzhodna Nemka Ute Geweniger je dosegla najboljšo znamko na svetu na 100 m prsno, sovjetska štafeta 4x100 m prosto pa je izboljšala evropski rekord.

Za lep uspeh pa je poskrbela tudi Italijanka Cinzia Savi - Scarponi, ki je v času novega italijanskega rekorda osvojila bron na 100 m delfin.

Predsednik slovenske vlade Zemljarič o perečih problemih sežanske občine

SEŽANA — Predsednik Izvršnega sveta Socialistične republike Slovenije Janez Zemljarič je danes na Sežanskem. Do konca leta je treba z akcijo obnove brkinskih gozdov, ki jih je na 12 tisoč hektarjih površin prizadejala naravna ujma pred tremi leti, zaključiti in vse moči vpeti v biološko sanacijo na tem predelu Slovenije, je v sklepnem pogovoru z gozdarji in predstavniki sežanske in ilirskobistriške družbenopolitične skupnosti poudaril predsednik slovenskega izvršnega sveta Janez Zemljarič, ki se je danes s sodelavci mudil na Sežanskem.

270 tisoč kubičnih metrov posečene lesne mase brkinskih gozdov, izgradnja 65 kilometrov cest in 728 kilometrov gozdnih vlak in na novo zasejanih 511 hektarjih površin dovolj zgovorno pove, kako hitro in uspešno so spravili pod streho to solidarnostno akcijo, ki jo je treba še letos zaključiti, je poudaril Janez Zemljarič in se laskavo izrazil nad izkazano solidarnostjo slovenskih gozdarjev, predstavnikov Jugoslovanske ljudske armade, krajanov v tej krajevni skupnosti v Brkinah in širše družbenopolitične skupnosti, ki je stala ob strani v tej naravni nesreči. Sedaj pa je na vrsti nova dolgoročna naloga, to je biološka obnova brkinskih gozdov, ki mora biti zaradi vlaganja še kako velikih finančnih sredstev in ob širši solidarnosti in pomoči zasnovana na strokovnih in znanstvenih osnovah. Z začetim je treba nadalje-

vati in brkinskemu človeku, ki se mora prav tako vključiti v ta prizadevanja zagotoviti nadaljnje izkoriščanje tega naravnega bogastva, ki mu pravimo gozd.

Potem se je predsednik izvršnega sveta Socialistične republike Slovenije Janez Zemljarič sestel še s političnim aktivom sežanske občine, katerega so seznanili z gospodarskim trenutkom, s prizadevanji pri gradnji brestoviškega vodovoda, o ukinjenju internističnega oddelka v sežanski bolnici Ivana Regenta ter o že 20 let onesnaženi reki Reki, ki predstavlja že nacionalno sramoto. Za ta žgoče problem, ki dobiva ne samo slovenske in jugoslovanske razsežnosti ampak celo mednarodne, se je Janez Zemljarič še kako zavzel ter dodal, da morajo do konca leta naliti čisto vodo, kdo in koliko je osnaževalec, te danes mrtve reke.

Z ogledom ene najbolj onesnaženih slovenskih rek, danes že mrtve reke Reke kot smo rekli iz Škocjanskih jam ter s popoldanskimi pogovori s člani začasnega poslovnega organa nove sestavljene organizacije združenega dela Timav je zaključil obisk na Sežanskem. V popoldanskem pogovoru je razdeljeval začetek poti in mesto nove sestavljene organizacije združenega dela Timav, tako v regiji, kot v širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru.

6.671 delavcev in več kot 2 tisoč kooperantov Timava ima pomembno mesto tako v kmetijski

proizvodnji, v živilsko-predelovalni industriji, turizmu, trgovini, transportu in zunanji trgovini. Še več, nova sestavljena organizacija ima široko odprta vrata navzven, medtem ko bodo do konca leta celotni prihodek zaokrožili na 23 milijard dinarjev delež izvoza pa je le 10-odstoten. Seveda pa je še veliko neizkoriščenih naravnih danosti, pa naj si bo to na področju kmetijstva, ribištva, turizma, kakor pri vključevanju v mednarodno delitev dela, še zlasti v maloobsejni blagovni menjavi. Kakorkoli že, potrebne so opredelitve, razvojni programi, potrebna je večja elastičnost pri uresničevanju zastavljenih nalog. Ena najpoglavnejših pa je prav gotovo večji izvoz, ki mora doseči vsaj tretjinski delež celotnega prihodka.

Predsednik slovenskega izvršnega sveta Janez Zemljarič je predstavnikom nove sestavljene organizacije Timav obljubil vso podporo pri uresničevanju zastavljenih ciljev, v isti sapi pa opozoril na najostrejšo reakcijo republiškega izvršnega sveta če se naloge ne bodo uresničevale za katere so se delavci opredelili, smo na začetku poti in v boju je treba zmagovali. Časa za zamujanje ni več. Smo torej v skupni ladji, ki pluje v razburkanem morju je dejal Janez Zemljarič in zaključil, da le s skupnimi močmi, z združevanjem dela in sredstev in z enotnimi nastopi na domačem in tujem tržišču je moč premagovati tudi najbolj zahtevne naloge.

VOJKO KRPAN

McFarlane v Rimu

RIM — Posebni odposlanec predsednika Reagana Robert McFarlane je prispel včeraj v Rim, kjer bo imel vrsto sestankov z italijanskimi voditelji. Najprej ga je sprejel zunanji minister Andreotti, ki se je pogovarjal z njim približno poldruho uro. Ob koncu je Reaganov odposlanec za Bližnji vzhod dejal, da je bil govor o skupnih prizadevanjih Italije in ZDA za umik vseh tujih oboroženih sil iz Libanona, tako da bi libanonska vlada lahko uveljavila svojo suverenost nad vsem ozemljem.

McFarlane je poudaril, da je predsednik Džemajel podčrtal veliko vlogo, ki jo imajo italijanske mirovne sile v Libanonu, obenem pa je poudaril tudi napore Italije za obnovo države. Ameriški predstavnik je v pogovoru z zunanjim ministrom Andreottijem obravnaval tudi težave, ki bodo nastale, ko bodo morale libanonske sile prevzeti območje, ki ga bodo Izraelci zapustili. Največ težav bo na območju Na'af, vendar bodo italijanske sile, skupaj z ameriški, britanskimi in francoskimi nudile libanonskim oblastem vso podporo.

Žgoče teme na seji ministrskega kabineta

RIM — Predsednik vlade Craxi je sklical za danes sejo ministrskega sveta, ki naj bi pripravil sejo ministrskega sveta, ki je predvidena za prihodnji teden.

Kot je znano, so v kabinetnem svetu, poleg predsednika Craxija, podpredsednik vlade Forlani, zunanji minister Andreotti, notranji minister Scalfaro, zakladni minister Gorla, minister za proračun Longo, obrambni minister Spadolini, minister za industrijo Altissimo ter minister za delo De Michelis.

Na dnevnem redu seje je predvsem vprašanje, kako odpraviti gospodarstvo v Italiji, ki sedaj preživlja hude čase. Najprej pa bo treba poiskati 10.000 milijard lir, ki so potrebne,

da bi potisnili primanjkljaj v državnih blagajnah v okvir 80.000 milijard.

Potem je še vprašanje izteka roka ministrskega dekreta, ki je vpeljal nekatere oblike varčevanja pri zdravstvu in socialnem skrbstvu. Dekret bo zapadel 10. septembra. Da se finančna vrzel na tem področju ne bi poglobila, vladi ne preostaja nič drugega kot obnoviti ukrep.

Da bi pridobili 10.000 milijard lir bo vlada morala verjetno varčevati pri stroških javne uprave. V prvi vrsti se postavlja vprašanje INPS, kjer bodo verjetno ponovno preučili zadevo integracij minimalnih pokojnin.

Na davčnem področju bi morali razpravljati o ukrepih glede IVA

NICA — Niško sodstvo bo danes izpustilo na začasno prostost stari-

narja Alaina Deverinija, ki je najel enega od avtov, s katerimi se je Licio Gelli s svojim spremstvom oddaljal iz Monakova. To je kot kaže že drugi udarec francoski policiji. Prvega so doživeli, ko so morali po večurnem zaslišanju izpustiti Gelli-jevo snaho Marto. Kljub poštvovalnosti francoske policije preiskava le s težavo napreduje v džungli petične elite s Sinje obale. Na dan prihajajo nove in nove povezave Gelli-jevih z raznimi uglednimi in manj uglednimi osebnostmi, a preiskovalci imajo kot kaže vezane roke.

Nihče ne skriva, da je odvetnik Georges Luciani v stikih z Gelli-jevim

sinom Raffaellom, prav tako je znano, da sedaj brani interese Gelli-jevih, ker je njihov dolgoletni prijatelj. Proti njemu seveda policija ne more ukrepati, kot je morala izpustiti Marto Gelli. Vsi napor preiskovalcev so sedaj osredotočeni na iskanje Raffaella Gellija, saj gotovo ve, kje se nahaja njegov oče.

Kljub izrednemu zanimanju francoskega in seveda italijanskega tiska pa so konkretne vesti o zadnji Gelli izredno skope. Po trditvah, da je Gelli že na varnem v neki latinskoameriški državi, se vedno bolj utrjuje prepričanje, da je Gelli praktično pod nosom francoske policije v eni od nešteti vil Sinje obale.

Le redki verjamejo v trditve za-

hodnonemške bulvarske revije «Quick», ki je celo objavila dva Gelli-jeva fotografska posnetka v kuti bratov trapistov cistercijanskega samostana na otoku Saint-Honorat pred Cannesom. «Quick» pa je v iskanju senzacionalizma za vsako ceno zagrešil grobo napako. Francoska policija je namreč obrnila vsak kamen šestinsosedesetih celic cistercijanskega samostana in dobesedno prečesala vsak grm, vsako morebitno skrivališče na tem malem otoku. Zاهدnonemške bulvarske revije je brzkone objavila slike prejšnjega Gelli-jevega postanka na otoku junija leta 1982, kot je to pred dnevi potrdil dnevnik «Nice-Matin» neki italijanski cistercijanec

Nogometne tekme tudi po zasebnih TV postajah

RIM — Prenose nogometnih tekem bomo letos lahko gledali tudi na zasebnih televizijskih postajah. Gre prav gotovo za izredno pridobitev, obenem pa odločitev dokazuje, da postajajo zasebne televizijske postaje vse bolj pomembne.

Skupno je postaj, ki bodo predvajale nogometna srečanja italijanskega prvenstva tako A kot B lige, 36. Ustanove so prejele tudi dovoljenje za prenos nogometnih tekem za italijanski pokal.

Zasebne televizijske postaje pa bodo srečanja, ki jih bodo nogometne ekipe odigrale v gosteh, lahko predvajale v nedeljo ob 23.30; v primeru pa, da bo nogometno srečanje doma, ga bomo na televizijskem zaslonu gledali samo dan potem. Postaji iz naše dežele, ki sta dobili dovoljenje, sta za Udinese videmska Telefriuli, za Triestino pa tržaška Telequattro.

Srečanje književnikov manjšinskih narodov

ŽELEZNA KAPLA — Na Obirskem nad Železno Kaplo na avstrijskem Koroškem se bo danes začelo tradicionalno srečanje pisateljev manjšinskih narodov. O pomenu srečanja ne gre veliko zapisati, saj je njegova vrednost povsem na dlani: v prijetnem gorskem svetu se bodo zbrali književniki najrazličnejših narodnostnih skupin, da bi razpravljali o problematiki, s katero se srečujejo v vsakodnevnem življenju, predvsem pa o literaturi, ki nastaja na različnih ozemljih in v drugačnih okoliščinah.

Letošnje srečanje bo že petič zapovrstjo in kot običajno ga prirejajo Slovenska prosvetna zveza iz Ce-

lovca, Slovensko prosvetno društvo Obir, Slovenski PEN center in koroški PEN klub. Značilnost letošnjega srečanja bo predvsem pravica o tem, za koga pravzaprav književnik - manjšinec piše, kje so vzgibi njegovemu pisanju. O tem bo torej tekla beseda, nič manj pomembni pa ne bodo niti trije literarni večeri.

Naj ob vsem tem še dodamo, da bo imel glavni referat znameniti lužičkosrbski pisatelj iz Vzhodne Nemčije Jurij Koch, poleg njega pa, kaže, da se bodo udeležili srečanja tudi madžarski in romunski književniki, medtem ko bo slovensko narodnostno skupnost v Italiji predstavljal pesnik Marij Čuk.

S posvojeno punčko odpotovala v Venezuelo

RIM — Zgodba sicilskih zakoncev Grafato in posvojene Marie Elene Puerta iz Venezuele se je danes zalostno zaključila. Italijanske oblasti niso namreč dovolile, kljub številnim apelom, zakonca in venezuelski punčki vstopa v Italijo, ker niso imeli potrebnih dokumentov. Tako jim danes ni preostalo drugega, kot da se vrnejo v Venezuelo.

Vse se je začelo pred tednom dni, ko sta zakona Grafato dospela na rimsko letališče Fiumicino. Z njimi je bila Maria Elena. Punčko sta zakonca našla zapuščeno v neki venezuelski bolnici in se takoj odločila, da jo vzameta v varstvo. Oblasti Mazzare del Vallo so jima zagotovile, da je to mogoče; zato sta si v Venezueli priskrbeli punčkin rojstni list

in pa še veljaven potni list. Na rimskem letališču se je izkazalo, da to ni dovolj, saj bi morala pri sebi imeti še potrdilo o uradni posvojitvi. Italijanski zakon, ki so pred njim odobrili, pa predvideva, da ne smejo zakonci, ki želijo vzeti otroka v varstvo, imeti več kot štirideset let. In to je bil ravno primer zakoncev Grafato, ki sta torej za posvojitve prestara.

Ko sta Grafato uvidela, da ne bosta po uradni poti nič dosegla, sta se obrnila na predsednika republike Sandra Pertinija in pa na predsednika vlade Bettina Craxija. Tudi to ni zaleglo, saj bi jima dovoljenje za posvojitve ne prepuščilo nobeno mladinsko sodišče.

Na Kosovu pripravljeno za novo šolsko leto

PRISTINA — Na včerajšnji seji predsedstva PK SZDL Kosova so poudarili, da ta pokrajina pripravljena pričakuje novo šolsko leto. Ustvarili so občutno ugodnejše pogoje za šolanje mlade generacije.

Predsednik sekcije za izobraževanje, znanost in kulturo Selim Musliju je ugotovil, da imajo v pokrajini več šolskih prostorov, da se je izboljšala kakovost strukture učnega kadra in da so zagotovili znatno število učbenikov v albanščini, srbohrvaščini in turščini. Cene učbenikov v vseh jezikih so enake, kar ni bila dosedanja praksa. Učbenikov, ki so vplivali na indoktrinacijo mladine z nacionalizmom in iredentizmom, ne bodo več uporabljali. 1. oktobra bodo dijaki na Kosovu vstopili v 262 novih šol, s čimer se je vidno izboljšalo stanje, saj so zagotovljeni pogoji za prehod iz zasebnih hiš in neustreznih prostorov v sodobna poslopja. Adaptirali so študentske domove, v Prištini bodo zgradili še eno študentsko menzo, hkrati pa so začeli graditi še 69 novih šolskih objektov.

Analize, o katerih so razpravljali včeraj, opozarjajo na zelo neugodno strukturo poklicev, za katere se odločajo mladi prebivalci Kosova. Za proizvodne poklice je predvidenih 16.000 mest v šolah, vendar se jih je v junjskem roku vpisalo trikrat manj. V šolskih centrih, ki mlade usposabljaajo za ekonomsko komercialne delavce, pa so zasedena že skoraj vsa mesta. (dd)

V SFRJ rahel padec turističnega obiska

BEOGRAD — Glavna turistična sezona se bliža koncu, tako da iz turističnih krajev odhaja več gostov, kot jih tja prihaja. Po najnovejših ocenah turistične zveze Jugoslavije zdaj letuje v državi približno 830.000 gostov, med njimi je blizu 510.000 tujcev. Največ jih je na Jadrano, okrog 670.000, od tega približno 430.000 deviznih turistov. Za razliko od prejšnjih let se zdaj bolj množično zmanjšuje tudi število domačih gostov, saj je na pragu šolsko leto.

V večini poročil piše, da so letovišča še nadalje solidno preskrbljena. V nekaterih pa nastajajo težave s kavo, sladkorjem in nekaterimi kozmetičnimi izdelki.

Od začetka januarja do konca junija je bilo v SFRJ 49,7 milijona turističnih nočitev, ali za 1 odstotek manj kot v enakem lanskem obdobju. Po podatkih zveznega zavoda za statistiko je bilo v tem času 31,1 milijona nočitev domačih in 18,6 milijona nočitev tujih gostov.

Ti podatki pa niso povsem natančni, ker za julij še niso dokončni. Po predhodnih podatkih je bilo prejšnji mesec približno 23,8 milijona turističnih nočitev, kar je prav tako za 1 odstotek manj kot julija lani. Domači turisti so ustvarili približno 14,2 milijona, oziroma za en odstotek več nočitev, devizni pa okrog 9,6 milijona nočitev ali za 3 odstotke manj kot julija lani. (dd)

Primer Chinnici

Trije osumljenci ostanejo v zaporu

PALERMO — Palermška podjetnika Pietro Scarpisi in Vincenzo Rabito ter Libanonec Bou Chebel Ghasna, so v priporu prešli zaporne naloge, v katerih so osumljeni uboja sodnika Chinnicija, dveh mož iz njegovega spremstva in vratarja stavbe, v kateri je sodnik prebival. Nalog je podpisal državni pravdnik v Caltanissetti, Sebastiano Patané, ki vodi preiskavo o atentatu z dne 29. julija letos.

Trije osumljenci so v priporu že od 3. avgusta, zaporne naloge pa je Patané po vsej verjetnosti podpisal zato, da bi se izognil njihovi izpustitvi na prostost, sa pripor sodne policije lahko trajajo le dvajset dni. Čeže torej, da v preiskavi ni prišlo do no-

benih novih elementov, ampak da je sodnikov korak povezan s krajšim dopustom, ki si ga bo vzel prihodnji teden.

Libanonec ima poleg najnovejšega, na svojem seznamu še dva druga zadržana, ki so ju izdali v Trapanu in Milanu zaradi njegovega trgovanja z mamilami in preprodajanja ukradenih avtomobilov.

Naročniki atentata na sodnika Chinnicija pa za italijansko sodstvo še vedno ostajajo trije bratrance Greco, od katerih sta dva na begu od lanskega junija, tretji pa se skriva že celih dvajset let. Libanonec in palermška podjetnika so torej osumljeni izvršitve krvavega dejanja, za katero sodniki sedaj zbirajo dokazno gradivo.

Libanon zahteva podporo mednarodnih mirovni sil

BEJRUT — Po pisanju vplivnega dnevnika «An Nahar» je libanonska vlada uradno zahtevala, naj večnaročne sile, italijanske, francoske in ameriške podprejo njeno vojsko na Šufu. Zahtevo je posredoval poveljnik libanonske vojske gen. Ibrahim Tanous s posredovanjem zunanjega ministrstva. O tem vprašanju sta razpravljala predsednik Amin Džemajel in Reaganov odposlanec McFarlane. Zelo verjetno je McFarlane odpoval v tej zvezi v Rim, na pogovore z zunanjim ministrom Giulio Andreottijem in ministrom za obrambo Spadolinijem.

Stališča italijanskih in francoskih političnih vrhov so glede raztegnitve nadzora nad Šufom precej enaka. Obe stranki menita, da bi se to lahko zgodilo, toda ob soglasnosti vseh partnerjev in še posebej po sporazumu med libanonsko vlado ter političnim gibanjem in obojestransko silami Napredne socialistične stranke Valida Džumbata. Kot je znano, ta zahteva

brezpogojen umik s področja Šufa vseh krščansko konservativnih enot. Amerikanci do sedaj niso še pojasnili uradno svojega stališča.

Vse te mrzlične priprave so posledica odločitve izraelske vlade, da zapusti (konec tega tedna) Libanon do črte na reki Avali. Na Šufu bi tedaj zazijala praznina, ki bi je libanonska vojska ne mogla napolniti. Bistvo tega spora je v nemoči libanonske vlade ter v navzočnosti krščanskih milic, ki delajo v okviru falangistične stranke, katero vodi Džemajelov oče Pierre. Govori se, da skušajo sedaj zediniti politično in vojaško vodstvo falangistov ter doseči njihov umik s Šufa. Če ne bi prišlo do sporazuma, bi izbruhnila na Šufu, po umiku Izraelcev, pravcata državljanska vojna.

Naj zabeležimo že kratko vest: Izraelci še vedno trdijo, da se namestijo umakniti na jug, toda predvčerajšnjim je najmanj 60 tankov šlo na Šuf.

Desettisoči na Aquinovem pogrebu

MANILA — Ob prepevanju domoljubnih himen in skandiranju gesel je včeraj na desettisoče Filipincev preplavilo manilske ulice, da bi se udeležilo pogreba ubitega voditelja filipinske opozicije Benigna Aquina. Mnogi so strnjeno sledila krsti, ki so jo nesli od Aquinovega doma do katedrale Santo Domingo, kjer se je odvijal pogrebni obred.

Medtem pa so politični zavezniki Benigna Aquina s pravo ihto obsodili Marcosovo odločitev, da ustanovi preiskovalno komisijo, ki bi morala obelodaniti vse okoliščine, v katerih je prišlo do atentata. «Gre za pravo izzivanje ljudstva», so pripomnili predstavniki opozicije, ki menijo, da bo delo komisije povsem jalovo.

Ostri protesti proti uboju Aquina so se včeraj dvignili tudi v Rimu, kjer je predsednik filipinske krščanske demokracije Thomas Conception obtožil ZDA preveč očitne filomarcosove politike. Še več, Conception je v imenu demokratske internacionale zahteval, da Reagan odpove svoj obisk na Filipinih.

Na sliki (teletoto AP): demonstracije po manilskih ulicah.

Pinochet se pogaja z opozicijo

SANTIAGO DE CHILE — Včeraj se je začel v Santiagu dolgo pričakovani dialog med Pinochetovo vlado in predstavnikmi zmerne opozicije. Srečanju prisostvuje santiagoški nadškof Juan Francisco Fresno. Vest so potrdili iz opozicijskih virov.

Srečanje bi moralo biti že predvčerajšnjim, toda so ga odložili, ker je bilo treba sporazumno razčistiti nekaj vprašanj. Predvsem je šlo za vprašanje, ali naj bo srečanje javno, ali zasebno ter kako naj bi o njem obvestili javnost.

Sedaj postaja očitno, da je zadnji protestni dan (4. po vrsti) globoko odjeknil v čilski in tudi mednarodni javnosti. Število smrtnih žrtev tistega krvavega dneva in noči se je že povzpelo na 27. Kaj takega tudi Pinochet, kljub svoji zagrenjenosti ni mogel prenesti več, posebno zato, ker se je njegova vladavina začela krhati od znotraj.

Na pogovorih med vlado in opozicijo so navzoči za «Alianso democratico» Gabriel Valdes (demokristjan), Hugo Zepeda (republikanec), Enrique Silva Cimma (radikal) in Ramon Silva Ulloa (socialist). Vlado zastopa

notranji minister Sergio Onofre Jarpa in minister generalni tajnik Alfonso Marquez de La Plata. Cerkev nastopa tu v posredniški vlogi. Že sama navzočnost santiagoške nadškofa pa jasno namiguje na verjetni iztek pogajanj, saj cerkev nadzoruje precejšen del političnih sil v Čilu.

Pogajanja pa ne bodo lahka. Vladni krogi nočejo odstopiti od dveh svojih zahtev: Pinochetov odstop ne pride v poštev in prav tako se ne sme govoriti o sedanji ustavni ureditvi, ki bi morala veljati od 1. 1989. Razpravlja se lahko le o morebitnem predčasnem sklicanju volitev za kongres ter o morebitni vključitvi predstavnikov opozicije v državni svet.

Pinochetov režim se bliža torej k svojemu logičnemu zaključku. Že sedaj pa navajajo imena ljudi, ki bi morali utegniti prevzeti predsedstvo začasne vlade, katere naloga bi bila vrniti Čile v demokracijo. Socialdemokrat, bivši senator, Luis Bossay je predlagal sedanjega predsednika vrhovnega sodišča Rafaela Rata mala kot najprimernejšega človeka za to mesto.

Poljski škofje zasedajo

CZESTOCHOWA — V Marijinem svetišču na Jasni Gori se je včeraj začela 195. plenarna konferenca poljskih škofov, prva po junijskem obisku papeža Janeza Pavla II. v domovini.

Gre za izjemno pomembno škofsko srečanje, ki ne bo podalo le obračuna papeževskega romanja na Poljsko, ampak se bo moralo nujno lotiti številnih odprtih problemov sedanjega družbeno-političnega trenutka v državi, ki ga označuje zaključek dolgotrajnega obdobja vojaškega stanja in razglasitve delne amnestije. Pozorno bodo škofje preučili «posebna pravna določila», ki bodo ostala v veljavi vse do leta 1985 in v zvezi s katerimi so predstavniki cerkve in sam primas že posegli pri poljskih oblasteh, da bi dosegli njihovo vsaj delno omiljenje.

Naslednja pomembna točka na dnevnem redu škofske konference zadeva program pomoči zasebnemu kmetijskemu sektorju. Oblasti so že dale svoj pristanek za ustanovitev posebnega sklada, ki ga bodo upravljali škofje in v katerem naj bi se zbralo pet milijard mark, ki so jih prispevale škofske konference z Zahoda. Sredstva so namenjena nakupu kmetijskih strojev in opreme, potrebne za kmetijsko proizvodnjo in živilsko industrijo.

Ne nazadnje pa na Poljskem vlada veliko pričakovanje za morebitno stališče, ki naj bi ga konferenca zavzela ob tretji obletnici sporazumov v Gdansk, ki bo potekla 31. avgusta.

V Koloradu preizkušajo novo satelitsko orožje

WASHINGTON — Na izjavo Andropova, da ne bo Sovjetska zveza prva poslala v vesolje protisatelitskega orožja in da bo na prihodnjem zasedanju glavne skupščine OZN predstavila podroben predlog o prepovedi vesoljskega orožja, ni Bela hiša dala še nobenega odgovora.

V teh dneh pa se je razširila vest, da mislijo ZDA prihodnji teden preizkusiti v Koloradu novo protisatelitsko orožje. Predstavnik State Departementa Allan Romberg ni hotel ob tej novici dati časnikarjem nikakršnih izjav in dejal, da so stališča ZDA v zvezi s satelitskim orožjem javnosti že znana. Poleg tega, je poudaril Romberg, se Sovjetska zveza že več let ukvarja z raziskovanjem na tem področju in je tovrstno orožje že izdelala.

Nekateri menijo, da je ameriško protisatelitsko orožje v primerjavi s sovjetskim modernejše in predstavlja izreden tehnološki napredek. Izvedenci posebnega ameriškega centra za obrambo pa vidijo v tem samo nevarno spodbudo za nadaljnje oboroževanje.

Francois Mitterrand prekinil svoj molk o krizi v Čadu Francija utrjuje pot k pogajanjem

PARIZ — Francoski predsednik Francois Mitterrand je včeraj prekinil svoj molk o krizi v Čadu in v intervjuju pariškemu «Le Monde» izrazil odločno nasprotovanje razdelitvi te afriške dežele, medtem ko je dokaj ugodno ocenil zamisel o ustanovitvi federacije. «Federacija je resničnim potrebam dežele čisto bližja, kot pa neka formalna enotnost, ki je nenehno na preizkušnji,» je dejal francoski voditelj. Seveda pa o tem ne bo odločala Francija, temveč izključno Čad sam.

Mitterrand v intervjuju svari tako libijskega voditelja Gadafija kot čadskega predsednika Habreja. Prvega

pred poskusom delitve dežele, ki se mu bo Francija z vojaško silo postavila po robu, drugega pa pred tem, da bi francoske sile v Čadu imel za dodatek svojim četam, s katerim lahko po mili volji razpolaga. «Francija se ne bo pustila pripeljati tja, kamor ne želi,» je izjavil Mitterrand in pribil, da so francoske sile odvisne le od Pariza.

Glede poti za mirno rešitev čadskega konflikta je francoski premier mnenja, da bi morali pri tem sodelovati tako OAE kot OZN in težiti k zagotavljanju enotnosti, suverenosti in neodvisnosti čadske države, k umiku vseh tujih čet in k sodelovanju

čadskega ljudstva pri vzpostavljanju ustavnega sistema v državi.

V okviru francoskih prizadevanj za mirno rešitev krize je predsednik italijanske vlade Craxi včeraj sprejel posebnega odposlanca predsednika Mitterranda, Clauda Estiera. Le-ta je Craxiju posredoval sporočilo francoske vlade o čadski krizi, o nevarnosti, ki iz nje izhaja in o nujnosti za njeno čimprejšnjo rešitev s pogajanjem. Mitterrandov odposlanec je predsednika italijanske vlade seznanil tudi z razlogi in cilji odločitve pariške vlade ter pri tem pozval Italijo, naj se aktivneje vključi v prizadevanja za mirno rešitev konflikta.

Temačno gospodarsko obzorje Latinske Amerike

Zeleni kontinent se utaplja v dolgovih

RIO DE JANEIRO — Medameriška banka za razvoj je pravkar objavila letno poročilo o gospodarskem in socialnem položaju v Latinski Ameriki, ki v celoti potrjuje ocene številnih brazilskih ekonomistov, po katerih je to deželo - giganta povsem paralizirala huda gospodarska kriza. Njen bruto narodni dohodek, ki le malo zaostaja za kanadskim, je lani zabeležil skoraj 2-odstotni padec. Brazilija pa ima v krogu «super» zadolženih latinskoameriških sester prvenstvo s kar 90 milijardami dolarjev dolga do tujine.

Medameriška banka ocenjuje, da je v Latinski Ameriki od 120 milijonov delovno sposobnih ljudi (od skupnih 347 milijonov prebivalcev), skoraj 36 milijonov brezposelnih ali le delno zaposlenih. Zunanji dolgovi vseh držav nebrzdano rastejo: še leta 1975 so znašali 59 milijard dolarjev, 1980. leta so se povzpeli na 161 milijard, letos pa so dosegli rekordno številko 310 milijard. V zadnjem letu je le osem latinskoameriških držav zabeležilo določeno napredek v gospodarskem razvoju: Kolumbija, Ekvador, Panama, Paragvaj, Peru, Trinidad, Venezuela in Dominikanska republika. Bruto dohodki vseh ostalih dežel zelenega kontinenta pa so v lanskem in letošnjem letu znatno upadli.

Argentino ogroža pospešena inflacija, psihološko pa jo bremeni tudi poraz v falklandski vojni. Njen dolg do tujine znaša že 42 milijard dolarjev, za povečanje iznosa pa ima, kljub obilni žetvi, le malo možnosti zaradi velike ponudbe na svetovnem trgu. Venezuela ima 35 milijard dolarjev dolga, vendar pretežno na kratki rok, kar ji položaj še otežuje. Poleg tega pa njen izvoz 95-odstotno pokriva nafta, ki ji po pocenitvah te surovine, prinaša za 25 odstotkov manj dohodka. Na robu propada se nahaja tudi Čile, ki ga

je najbolj prizadel padec cene bakra na svetovnem tržišču, njegov dolg do tujine pa znaša 20 milijard dolarjev. Svetovna gospodarska kriza je močno prizadela tudi Urugvaj, ki ima 3,2 milijarde dolarjev dolga in Paragvaj, ki je v le neznatno boljšem položaju z 1,7 milijarde dolarjev dolga.

Brazilija predstavlja torej najtežji latinskoameriški gospodarski problem in si bo po ocenah Medameriške banke skušala pomagati s pogajanjem z Mednarodnim denarnim skladom in finančnim sektorjem vlade ZDA za zagotovitev potrebnih virov. Vendar je njen položaj v odnosu do tujih upnikov vse težji, najbolj kritično pa je na področju energetike, kljub temu da si v Braziliji na vse kriplje prizadevajo najti nove naftne vrelce in širiti hidroenergetski potencial. Pesti jo tudi inflacija, ki je dosegla nezasišano številko 140 odstotkov in ki je glavni vir nezaupanja mednarodnih finančnih krogov v brazilski program gospodarske sanacije. Zelo malo verjetno je zato, da bo brazilski minister za gospodarsko načrtovanje Antonio Delfim Netto, ki se že nekaj dni mudi v Parizu, uspel pričrati sogovornike Mednarodnega denarnega sklada in največje brazilске upnike v reprogramiranje brazilskih dolgov, kljub grožnji z moratorijem.

O tem skrajnem «izhodu v silo» bodo v začetku septembra v Caracasu govorili predstavniki vseh ogroženih latinskoameriških držav, ki imajo v izredno visokih zadolžitvah do tujine svoj skupni imenovalec. V Caracasu bod oskušali najti skupno rešitev, med predlogi pa je tudi ustanovitev «kluba dolžnikov» in razglasitev skupnega moratorija, se pravi nezmožnosti odplačevanja dolgov, kar bi utegnulo pretresti ves svetovni finančni sistem.

V Salvadorju ubit Italijan

SAN SALVADOR — V Italiji je včeraj precej močno odmevala vest, da je bil v Salvadorju ubit neki italijanski tehnik. Salvadorški krogi so namreč sporočili, da je pod streljo vojakov padel 27-letni Vittorio Andretto. Vzrok: Andretto naj se ne bi ustavljal pri vojaškem cestnem bloku, kar je izzvalo reakcijo obojestranskih vojakov. Vest je potrdil tudi glasnik državnega podjetja za energijo.

Andretto je bil uslužbenec italijanskega podjetja COGEFAR, ki v Salvadorju gradi električno centralo v pokrajini San Vicente.

IZŠEL JE GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK

**galebov
šolski
dnevnik
1983-1984**

DOBITE GA V:

- TRŽAŠKI KNJIGARNI — Ul. sv. Frančiška 20
- KNJIGARNI TERČON — NABREŽINA
- TRAFIKI TRETJAK — KRIŽ
- TRAFIKI SEDMAK — PROSEK
- TRAFIKI CHESSA — Narodna ulica, OPČINE
- PAPIRNICI ZERJAL — BOLJUNEC

S pričetkom pouka ga boste lahko dobili tudi na vseh slovenskih šolah.

GALEBOVI PRIJATELJI, POHITITE Z NAKUPOMI

Spodbudno sporočilo občinskega podjetja ACEGA

Voda: ta teden ne bo omejitvev

V tržaški pokrajini vsaj še ta teden ne bo primanjkovalo vode. Tako je sporočilo podjetje ACEGA, potem ko so njeni tehniki včeraj pregledali nivo vode v rezervoarju pri Devinu in Nabrežini.

ACEGA je v sredo sporočila, da bo verjetno morala v prihodnjih dneh zmanjšati dobavo vode v nočnih urah zaradi izredne suše, ki traja že nekaj tednov in je že skoraj popolnoma osušila izvira Sardos in Timave. Obenem je pozvala občane, naj štedijo z vodo in naj je ne razsipavajo.

Kot da bi uslišal poziv tržaškega občinskega podjetja, se je v sredo popoldne in zvečer ulil na pokrajino sicer skromni dežek, ki pa je že vsaj za ta teden zadostil potrebam. «Z dežjem smo prištedili za približno 10 tisoč kubičnih metrov vode,» je povedal včeraj odgovorni tehnik za vodovodno službo pri ACEGA inž. Rocco, «to je tisto količino vode, ki nam je manjkala, da bi lahko brez težav dobavili vodo porabnikom do konca tedna.»

«To še ne pomeni, da smo pridobili kdove kakšno rezervo. Zaradi dežja ljudje v sredo enostavno niso porabili toliko vode, kot v prejšnjih dneh: niso na primer na podvečer zalivali vrtov, kar pa v tem sušnem obdobju že mnogo zaleže,» je nadaljeval inž. Rocco. V sredo smo tako v tržaški pokrajini porabili 205 tisoč do 210 tisoč kubičnih metrov vode namesto običajnih 230 tisoč kubičnih metrov.

S pridobljeno rezervo bo sedaj lahko podjetje ACEGA tudi danes dobavilo porabnikom običajno količino vode, brez vsakršnih omejitev.

«Vprašanje pomanjkanja vode se bo tako spet zastavilo v ponedeljek,» je še omenil inž. Rocco. Ob koncu tedna porabijo Tržačani manj vode kot med tednom, kar je tudi razumljivo, saj se mnogi odpravijo na izlete, drugi odidejo na kopanje. Prav zaradi tega bi morali tudi jutri in v nedeljo pridobiti še nekaj vodnih rezerv, ki naj bi jih (seveda, če se bo sušno obdobje še nadaljevalo) izkoristili v prvih dneh prihodnjega tedna. Četrtek in petek naj bi postala, potemtakem, po predvidevanjih že spet kritična dneva. «Če bo suša vztrajala, (na srečo pa je tudi včeraj dež zalil zemljo) bomo najverjet-

neje prav ta dva dni prisiljeni zmanjšati dobavo, alj celo izključiti vodo v nočnih urah,» je obrazložil inž. Rocco in dodal, da se kljub prihrankom rezervoarji stalno praznijo, ker doteka vanje v teh dneh iz izsušenih tal prav skromna količina vode.

«Da bi se položaj sprevrgel na bolje, bi se sedaj zahotela poštena ploha, ki bi z deževnico zapolnila izsušene struge, podzemne kanale in kotanje,» je napovedal tehnik podjetja ACEGA. «S tako ploho bi za leto zagotovo rešili vprašanje vode v naših krajih, saj je september po padavinah mnogo bogatejši od avgusta. Dovolj bi bilo torej, da bi zdržali do prvih dni prihodnjega meseca,» je predvidel inž. Rocco, ki je ob koncu ponovno opozoril, naj občani še vedno štedijo z vodo.

Priznanje vinogradniku Kantetu

Župan devinsko-nabrežinske občine posl. Albin Škerk in občinski odbornik za kmetijstvo Bojan Brezigar sta sprejela vinogradnika Edija Kanteta iz Praprota, ki je v zadnjem času dosegel več pomembnih uspehov. Na nedavni občinski vinski razstavi v Nabrežini je prejel posebno prvo nagrado za belo vino, na vinskem sejmu v Ljubljani, ki se bo začel prihodnji ponedeljek, pa so njegovi malvaziji podelili veliko častno diplomu s srebrno medaljo.

Te uspehe je Kante, ki upravlja očetovo kmetijo, dosegel z novo tehnologijo kletarjenja, ki je pri nas izredno redka tudi zato, ker je zelo draga; na Tržaškem je Kante edini, ki se poslužuje te tehnologije.

To je bilo tudi rečeno na razgovoru na nabrežinskem županstvu na katerem sta župan Škerk in odbornik Brezigar izrekla Kantetu priznanje za njegovo delo in mu ob tej priložnosti izročila simbolično darilo.

Smetarska služba dražja in slabša

Kdo še ni nikoli vzdihnil, da zasluži samo zato, da lahko plačuje najrazličnejše račune? Tržaški občani se zadnje čase še posebej razburjajo, kajti razne komunalne službe so začele izredno vestno iztirjevati, kar bi po njihovih izračunih moral plačati vsak uporabnik. Posebej pa se pritožujejo vsi tisti, ki so jih pisмено obvestili, da dolgujejo precejšnjo vsoto za minula leta.

Tokrat se bomo omejili na smetarsko službo, ki je bila nekoč veliko boljša in hkrati cenejša. Občinski odbor je s tem v zvezi pred poletnim dopustom sprejel nova določila, ki jih je poslal tudi rajonskim svetom, da se o njih izrečejo. Novi predpisi so precej natančnejši od starih, v bistvu pa poudarjajo, da mora vsak uporabnik plačevati glede na površino stanovanja, ne glede na oddaljenost zbiralnika smeti, oziroma ne glede na dejstvo, če si morda sam odnaša smeti ali pa ima lasten smetnjak. Odločilno je le dejstvo, če je velika kanta za smeti, ki jo namesti občinska služba, oddaljena od stanovanja za več kot 300 metrov.

Na ceno, oziroma na davek za smeti, tudi ne vpliva pogostost odnašanja. V operativnem centru so nam namreč povedali, da «odnašajo smeti po potrebi, vsekakor pa povsod vsaj enkrat dnevno». Nekako med vrsticami pa so priznali, da so okolišče vasi v tem pogledu nekoliko zapostavljene; toda po mnenju «operativcev» pride od tega, ker so potrebe v mestu večje.

In zato se lahko «samo včasih»

zgodí, da v vaseh in v «obrobni krajih», kakor jim pravijo na občini, služba nekoliko zastane. Nežadovoljstvu zaradi kupov smeti, ki velkokrat obkrožajo občinsko kanto in zaradi poti, ki jo marsikdo mora prehoditi do nje, se je v raznih takimi imenovanih obrobni predelih pridružilo pritoževanje zaradi visokih davkov.

Na občinskem uradu za pristojbine so nam povedali, da so v zadnjem času poostri nadzorstvo nad plačevanjem davka za smeti. Vsem, ki niso poravnali računa ali pa se sploh niso prijavili kot uporabniki, so poslali izračun, ki se nanaša na prejšnji dve leti in na letošnje leto. Izračun je priložena še kazen za zamudnike, ki pa je, kot zagotavljajo na pristojnem uradu, zelo nizka. Čeprav posamezni zneski niso zelo visoki, lahko njihov seštevek znese kar precej, tudi preko 300 tisoč lir. «Za smeti,» pravijo prizadeti občani, «je to kar precej.» Zato bi bilo vsaj zaželjeno, da bi kupe smeti občinska služba vsaj vestno odnašala.

● V soboto, 27. t.m., se bo v prostorih seslanske Turistične ustanove zaključila razstava «Islamski svet na kovancih», ki je vzbudila izredno zanimanje med občinstvom. Še danes in jutri je razstava na ogled od 9. do 13. ure in od 16. do 19. v nedeljo pa bodo priredili srečanje med ljubitelji in zbiralci raznih predmetov, kot so kovanci, znamke, razglednice in podobno.

Šolniki še brez obljubljenih poviškov

Šolnikom se počasi iztekajo poletne počitnice: sredi septembra bodo začeli spet s poukom, že prve dni prihodnjega meseca pa bodo morali pripraviti programe za novo šolsko leto. Profesorji višjih srednjih šol bodo imeli tačas še dodatno «obremenitev» — popravne izpite. Slovenski šolniki se bodo pred začetkom šolskega leta udeležili še tradicionalnega seminarja.

Že vrsto zadnjih let predstavlja začetek novega šolskega leta za šolnike trdo preizkušnjo. Tako so se na primer pred leti znašli na nekaterih šolah s še povsem neprevoljenimi in vseljivimi šolskimi prostori; lani so bili ob začetku šolskega leta še najbolj tepeni suplenti, ki dalj časa sploh niso dobili plače za že opravljeno delo. Vse kaže, da bo ta negativna tradicija obveljala tudi ob začetku letošnjega leta in izzvala pri šolskem osebju, bodisi učnemu kot neučnemu, precej hude krvi.

Tudi tokrat burijo šolsko osebje denarni problemi.

Šolski sindikati so namreč podpisali aprila letos z ministrstvom za šolstvo novo delovno pogodbo, po kateri bi morali prejeti šolniki v treh letih po 130 tisoč lir več na mesečni plači. Prvi povišek (umazanih 45 tisoč lir) bi morali dobiti že 3. junjsko plačo, poleg tega še pribitek k plači od ja-

nuarja letos dalje (do avgusta naj bi tako prejeli umazanih 364 tisoč lir). Doslej pa niso videli niti poviška, niti zaostankov.

Šolniki so že junija sprejeli z dokaj nejevolje odložitve poviškov. Zagrozili so, da ne bodo opravili ključnih cenjevanj, da bodo bojkotirali ključne izpite, naposled pa so le popustili, ko jim je bilo obljubljeno, da bodo prejeli poviške in zaostanke avgusta.

V tem času je italijanski politični stroj prebrodil volitve, uspelo mu je postaviti na noge novo vlado, nakar si je moral tudi sam malce odpočiti. Zakonite denarne zahteve šolnikov so tako šle v pozabo.

Sedaj, ko novo šolsko leto že trka na vrata, je prišlo vprašanje poviškov spet v ospredje. Šolniki so ob tem lahko le žalostno pogruntali, da je bilo tačas bolj malo ali nič storjenega in so zagrozili z možnostjo stavk ob začetku novega šolskega leta. Odgovorjeno jim je bilo, da je bila vsa zadeva ustavljena, ker je moralo zakladno ministrstvo preveriti, če so domenjeni poviški v skladu z vsedržavno gospodarsko politiko o omejevanju inflacije. Poviški namreč v odstotkih presegajo mejo, ki je bila določena za zajezitev inflacije. Tako bodo imeli na primer sluge 19,3 odst. poviška, tajniki 27,5 odst., profesorji

23 odst., ravnatelji pa 31 odst. poviška plače. Sindikati so odgovorili na te kritike, češ da so taki poviški upravičeni glede na izredno nizke plače šolnikov v primerjavi z drugimi delovnimi kategorijami.

Sredi avgusta se je celotna zadeva končno premaknila z mrtvega tira, kljub temu pa je sedaj še nemogoče predvideti, kdaj bodo lahko šolniki prejeli obljubljeni povišek in zaostanke. Zaradi počasnosti italijanskega birokratskega stroja je avgust v tem pogledu že odpisan. Sindikati so opozorili, da ne bodo dovolili novih odlašanj: «Do septembra morajo biti poviški izplačani» — trdijo. Vsa

zadeva pa najbrž tudi tokrat ne bo tako sila preprosta.

Šolniki namreč prejema plače na različne načine. Šolsko osebje, ki poučuje in dela na šolah z upravno avtonomijo (sem spadajo tehnični in poklicni zavodi ter umetnostne šole) prejema plačo kar na šoli. Ti šolniki bodo verjetno še uspeli dobiti poviške septembra.

Bolj zapleteno bo izplačevanje poviškov učiteljem. Le-ti so podvrženi posebnemu plačilnemu sistemu, ki ga vodijo šolska skrbništva. Od vseh pa jo bodo verjetno najhuje skupili šolniki nižjih srednjih šol, licejev in učiteljišč.

Odpusti v podjetju Carvat

Podjetje Carvat, ki je zastopnik tovarne Alfa Romeo, je takoj po opravljenem letnem dopustu odpustilo iz službe šest uslužbencev in s tem dejansko zmanjšalo število zaposlenih za tretjino. Uprava podjetja zatrjuje, da je v težavah zaradi znižanja prodaj, vendar pa tajništvo sindikalne federacije FIOM odločno oporeka takšnemu izvajanju in predvsem ukrepom.

V protestni noti sindikalna organizacija CGIL ugotavlja, da morajo ostali uslužbenci podjetja Carvat opravljati poleg rednega tudi nadurno delo. Zato zahteva, da na srečanjih s sindikalnimi predstavniki uprava jasno predoči svoje nadaljnje načrte.

Zaradi nastalega položaja pa je tajništvo sindikalne organizacije FIOM že sklicalo sestanek z delavci, istočasno pa je zahtevalo tudi srečanje s predstavniki Zveze tržaških industrijcev.

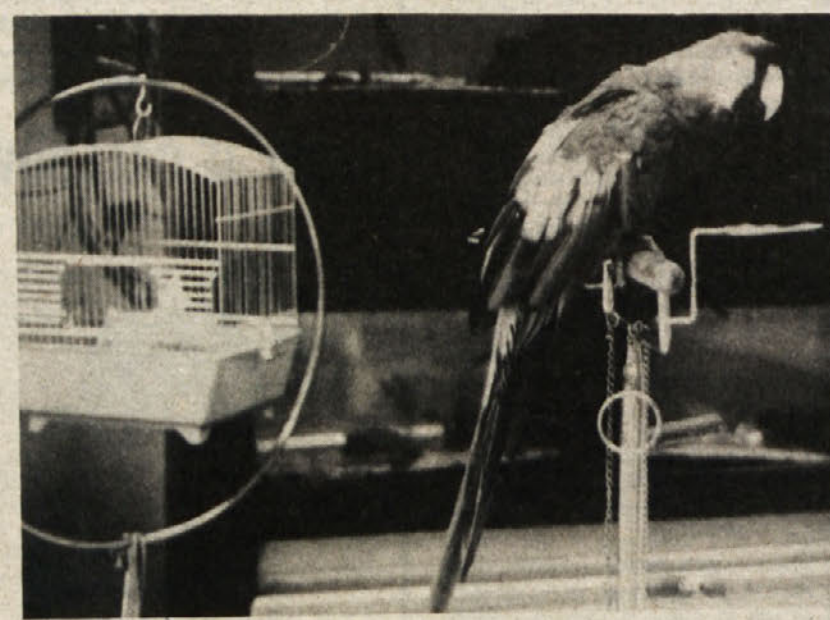
Sprehod po tržaških trgovinah z živalmi

Kako poceni premagaš osamljenost

Strah pred dolgočasjem in osamljenostjo je v človeški naravi. Že od prastarih časov se človek poslužuje najrazličnejših sredstev, da bi svoj prosti čas popestril ter sprostil živčno in psihično napetost, ki jo nosi v sebi. Številne domače živali, ki so jih gojili že naši predniki, so sicer služile predvsem gospodarskim namenom, nekaj pa je bilo med njimi takih, ki so bile človeku predvsem za družbo in v razvedrilo.

Potreba po domačih živalih se je ohranila tudi v okviru sodobne industrializirane družbe in človek je predvsem manjše živali prilagodil življenju v mestnih hišah ali v tesnih stanovanjskih blokih. Tako je tudi v Trstu nekaj večjih in manjših trgovin, ki se posvečajo izključno prodaji domačih živali najrazličnejših vrst in velikosti, ter prodaji kletk, številnih potrebščin, ki so pri gojenju takih živali nujne ter krmil.

V trgovini «Il Bestiario», pri Trgu della Borsa, nas je pozdravila prijazna lastnica, gospa Laura, ki nam je povedala, da je z delom v prodajni zadovoljna, saj se vsak dan pri njej zglašijo precej kupcev. Za domače živali se zanimajo ljudje vseh starosti in ne le otroci, kot bi marsi-

Živopisana papiga v izlozbi trgovine čaka na kupca

kdo pričakoval. «Živali, predvsem manjše,» nam je povedala prodajalka, «kupišejo tako starejši ljudje kot mladina, po njih pa vprašujejo kup-

ci različnih socialnih slojev in poklicev.»

Največ zanimanja je za manjše živali, kot so miške, hrčki, različne

vrste ptičev in ribe v vazah ali akvarijih. Taka manjša bitja, ki so največkrat le dodaten okras v stanovanju, marsikdo rad daruje tudi prijateljem. Ribe v akvarijih pa kupujejo še lastniki uradov ali zdravniških ambulant, ki lepo urejene akvarije namestijo v čakalnicah. Znano je namreč, da je take ribice prijetno opazovati, nekateri pa celo trdijo, da imajo te pisane živalice na človeka pomirjevalen učinek. Otrokom, ki so sicer dolge dneve zaprti v nič kaj živahnih stanovanjskih sobah, starši radi podarjajo številne vrste domačih mišk, med katerimi so najbolj znane miške - plesalke, hrčki ali dolgoglakasti morski prašički. Zadnje čase je v trgovinah z živalmi videti tudi precej zajčkov, ki pripadajo posebni, manjši pasmi z daljšo in gostejšo dlako. Tak, sicer prijazen zajček, pa stane okoli 50.000 lir. Bolj poceni si lahko prikrbisi miško ali hrčka, saj, so nam v manjši trgovini povedali, da lahko navadnega hrčka s kletko vred dobiš za 15.000 lir.

Kar zadeva mačke in pse, pravijo prodajalci tržaške trgovine, ki nosi ime po Noetovi barki, je v zadnjih časih večno več ljudi, ki vzamejo v stanovanje muco, saj je mirnejša in sa-

mostojnejša od psa. Slednji je zaradi živčnosti, lajanja in vsakodnevnih sprehodov večkrat vzrok sporov v stanovanjskih blokih.

Navadno mačko lahko kupiš za kakih 50.000 lir, mladiči perzijske mačke z dolgo dlako so na prodaj za 250.000 lir, obstajajo pa posebne mačke pasme, katerih čisto majhen mladiček vešča tudi 700.000 lir. Tudi za ptiče so cene različne, saj lahko čisto običajnega majhnega papagaja kupiš za 10.000 lir, zeleni amazonski papagaj, ki običajno izgovarjajo nekaj besed, pa veljajo tudi pol milijona. Naj povemo, da se seznam številnih živali, ki so v naših trgovinah na prodaj, ne končuje tu, saj lahko v njih kupiš tudi različne plazilce, žuželke, pa tudi majhne zelene žabice, ki so na videz prav prijetne, in ki gospodarja na večer zasvetijo z glasnim ragljanjem.

Kaj pa o kupcih? Prodajalka Laura nam je ob obisku dejala, da so ljudje, ki živali prisilijo na bivanje v stanovanje, precejšnji sebičniki, da pa je taka sebičnost že v človeški naravi. Pisec članka pa pripominja, da so pravi ljubitelji narave tisti, ki iščejo z njo pravi stik in ki ne posegajo z nasiljem v njeno ravno vesje. (sp)

Drevi na repenskem trgu tradicionalna podoknica

Veliko zanimanje za 11. Kraško ohcet

Romana Maiano in Sergij Štoka, nevesta in ženina na letošnji Kraški ohceti, sta se sinoči na Colu in v Repnu v družbi vesele družine razposajeno poslovila od «ledih» stanu. Dekliščina in fantovščina sta se nato v

poznih večernih urah združili na repenskem trgu, kjer so se dekleta in fantje zavrteli ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana. Drevo bodo fantje v Repnu zapeli nevesti tradicionalno podoknico, stare

in mlade pa bodo nato poskočno zabavali «Veseli godci» iz Boljunca. Podoknica je pravcati stari kraški obred, ki si ga je vredno na vsak način ogledati. Podobno velja tudi za prenos «bale» iz nevestine hiše na Colu v ženino domačijo, to se pravi v Kraško hišo. Prenos «bale» je nedvomno ena najlepših in najprijetnejših točk Kraške ohceti. V «balo» bo tudi tokrat nevesta pospravila posteljo, «lubenco» (žimnico iz lubja) in še marsikaj drugega, kot tudi žito, ki so ji ga darovali vaščani, ko je raznašala po vasi konfete in krušne kolače. Nekoč je morala nevesta prinesiti s seboj tudi orodje, pred odhodom pa je morala stopiti pred voz ter z žejglo (bičem) zaznamovati na tleh križ in pognati vola z besedami «Križe božje, les h sebe!».

Jutri bo dobrodošel gost prireditve ansambel Toneta Kmetca, ki bo igral za ples tudi v nedeljo popoldne. Slavnostna ohcet bo kot vedno ob 10. uri na Repentabru, Sergija in Romano pa bo poročil g. Bedencič.

Kot običajno so v teh dneh v Repnu odprte osmice in kioski. Gostom ponujajo domače vino in pristne specialitete, med katerimi bi omenili kuhane štruklje, ki so na voljo obiskovalcem tudi v gostilnah in v restavracijah.

Vsem pa priporočamo razstavo tipične umetniške obrti, ki je na ogled v Kraški hiši. Razstava, ki so jo odprli v sredo, je odprta ves čas Kraške ohceti in še teden dni kasneje.

Darila za ženina in nevesto

Slovenska kulturno - gospodarska zveza - narodno nošo za ženina; občina Repentabor - narodno nošo za nevesto; potovalni urad Atlas Airtours Zagreb - poročno potovanje na Palmo di Malorco; trgovina čevljev Malalan, Opčine - čevlje k narodni noši za ženina in nevesto; trgovina Viviana, Narodna ulica 44, Opčine - angleški servis za čaj; parfumerija Kozmetika 90, Opčine - kolekcijo zeliščnih preparatov firme Kelemata; foto Egon - usnjeni album za poročne slike in okvir s poročno sliko; cvetličarna Švagelj, Opčine - poročni šopek za nevesto in 150 nageljnov; Kmečka zveza - 100 litrov vina; trgovina Škabar (najemnika Anita in Saverio Salvi) - 5 kg konfetov za ohcet; pekarna Čok, Opčine - poročni kolač; Zveza slovenskih kulturnih društev - prt z narodnim motivom; firma Giacomo Vatovec succ. - kuhinjski univerzalni aparat «Simac».

Za morebitna druga darila lahko telefonirate na Primorski dnevnik, tel. 79-46-72.

Stavolok na Colu, ki naznanja 11. Kraško ohcet

Umetniki, ki razstavljajo v repenski Kraški hiši

Izteka se praznik Mittelevropske omike

Konec tega tedna se bo v Rudi pri Cervignanu zaključil že «135. praznik naših narodov», ki ga prireja gibanje Srednjeevropska omika. V soboto, 27. t.m., se bo praznik začel ob 19.30 z nastopom orkestra «Borgo Castello» iz Gorice; ob 19. uri pa bodo odprli drugi del razstave in sicer tisti oddelek, ki je namenjen starim zemljevidom. Prvi del, ki so ga odprli že pred časom, pa prikazuje sedem let delovanja mittelevropskega gibanja.

V nedeljo, 28. t.m., ob 19. uri bo nastopila godba na pihala «Breg» iz Doline, nakar pa bo za ples igrala skupina «Veselih godcev», prav tako iz Brega. V okviru praznika pa bodo vsakomur, ob pijači in prigrizku, lahko nudili tudi gradivo o pomenu in delu mittelevropskega gibanja.

Zadruga «Naš Kras» vabi in poziva vse narodne noše, da se kar v največjem številu udeležijo letošnje Kraške ohceti. Zborni mesto je v nedeljo, 28. avgusta, ob 9.30 pred cerkvijo na Repentabru. Vsem že vnaprej najlepša hvala.

Ali se v našem mestu res živi najbolje?

V Trstu je verjetno marsikdo kar obstrmel, ko je prebral v časopisju, da je Trst tisto mesto v Italiji, v katerem se živi najbolje. Do tega presenetljivega zaključka je prišel tehnik Il Mondo na podlagi ankete, ki jo je izvedel v sodelovanju z raziskovalnim informativnim centrom CENSIS. Pri izdelavi raziskave so menda upoštevali nič manj kot 400 tisoč podatkov iz različnih sektorjev gospodarskega, družbenega in kulturnega življenja. Vse gotovo ni cveteče, pravi raziskava, vendar vzeto v celoti, je življenje v Trstu zavidanja vredno.

Kaj pomeni biti na prvem mestu? Predvsem pomeni vzbujati pozornost. Po Italiji se marsikdo vprašuje, kaj ima Trst posebnega, da se lahko ponaša s takšnim slovesom. Za tržaški «model» življenja se zadnje čase z nenavadno vnemo zanima tudi italijanski tisk, če je res, kot poroča agencija ANSA, da so razni italijanski dnevniki in revije poslali svoje dopisnike v naše mesto, da bi preverili, koliko drži trditve tehnika Il Mondo in v čem je skrivnost tržaškega «way of life».

Vse to pa vzbuja predvsem pozornost Tržčanov samih, ki se presenečeni vprašujejo, kje vruga so raziskovalci staknili tako razveseljujoče podatke. Navsezadnje se v Trstu zadnja leta ne govori in piše o drugem, kot o tem, kako mesto propada, kako se demografsko stara, kako industrijsko hira zaradi zapiranja tovarn, kako se je z zaprtjem meje celo na trgovskem področju, ki je bilo pravi (četudi ne ravno zelo trden) steber tržaškega gospodarstva, strahovito ošibilo in kako je po vseh podatkih zadnjih let najdražje mesto v Italiji. Življenjski stroški so namreč v zadnjem letu poskočili za skoraj 15 od sto, več kot v vsakem drugem mestu v Italiji. Mar vseh teh podatkov v anketi niso upoštevali?

V Naselju sv. Sergija prvi krajevni sejem

V sredo, 31. t.m., bodo v Naselju sv. Sergija prvič organizirali krajevni sejem. Gre za poskus, ki ga misli tržaška občina ponoviti tudi v drugih predelih, glede na izkušnje, ki si jih bo nabrala ob tem prvem poskusu.

Pobuda se pravzaprav nanaša na sejme, ki so bili nekoč po vseh okoliških vaseh in mestnih predelih s tem, da bi na «rajonskih sejmih» prodajali sodobno blago. Tokrat se je prijavilo 21 prodajalcev, ki bodo kupcem nudili jestvine, sadje in zelenjavo, konfekcijo, obutev in druge usnjene izdelke, cvetice in rastline, gospodinjne potrebščine in razne kovinske predmete, potrebščine za osebno nego in za čiščenje stanovanj; dovolili pa bodo tudi izredno prodajo raznega drugega.

Sejem v Naselju sv. Sergija bo odprt od 8. do 13. ure in to vsako sredo. Tudi ostali sejmji, ki naj bi kasneje zaživeli v drugih predelih, bi se ponavljali vsak teden, seveda ob drugih dnevih. Uresničitev te zamisli sodi v sklop služb, ki jih namerava občinska uprava uvesti v vsakem mestnem predelu.

● Včeraj so v tržaškem pristanišču raztovorili devet ladij iz različnih držav. V glavnem so v tržaško luko pripeljale premog, les, kavo, sadje in kovinske odpadke. Kar zadeva sadje, predvsem limone in grenivke, bi morala danes prispeti iz Izraela ladja z 2500 tonami sadja.

Železni odpadki so prišli iz Sovjetske zveze, medtem ko je tovor kave prispel iz Brazila. Pri sedmem pomolu pa je pristala tovarna ladja iz ZDA, ki je pripeljala premog za elektrarno Enel v Tržiču.

Jazz koncert na Starem trgu

V okviru revije «Trieste estate 1983», ki jo že tretje leto prireja na Starem trgu galerija Rettori Tribbio 2 in zaobjema tako glasbo kot umetnost, prozo in poezijo, bo v ponedeljek, 29. avgusta, jazzovski koncert klavirskega dua, ki ga sestavljata Silvio Donati in Aleksander Rojc. Pianista sta sodelovala skupaj že na številnih radijskih in televizijskih oddajah. Donati je znan v tržaškem jazzovskem svetu kot vodja triov in kvartetov, imel je vrsto koncertov v Gradcu, kjer je igral tudi z basistom Adelhardom Reidingerjem. Rojc je po šolanju na Glasbeni matici diplomiral in je koncertiral v Italiji in v tujini. Na koncertu, ki se bo začel ob 20.30, bosta izvajala skladbe Billa Evansa in samega Donatija.

† Preminil je naš dragi mož, oče, tast, nono, brat, stric in svak

Franc Caharija

Pogreb bo danes, 26. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v nabrežinski cerkev.

Zalostno vest sporočajo žena Pierina, hčeri Gabrijela in Tamara z možem Igorjem in malim Gorazdom, sestri in brat z družinami, Federico ter drugo sorodstvo.

Nabrežina, Zgonik, Sv. Križ, Bje-la, 26. avgusta 1983

Ob smrti tovariša Franca Caharije iz Nabrežine izreka najgloblje sožalje svojcem odbor sekcije KPI Devin-Nabrežina.

26. 8. 1980 26. 8. 1983
Ob tretji obletnici smrti nepozabnega

Rada Komarja

se ga z ljubeznijo spominjajo
SVOJCI
Fernetiči, Boršt, 26. avgusta 1983

Dež kriv za prometno nesrečo

Po dolgem razdobju suše si je marsikdo zaželel osvežitve. Zlasti so nestrpno pričakovali dež naši kmetovalci, ki jim je suša doslej povzročila že veliko škode. Včeraj ponoči se je iz nakremženih oblakov končno zlilo. Kar ni namočilo nočno pršenje, je nekoliko bolj namočil včerajšnji popoldanski naliv.

Manj zadovoljni so s poslabšanjem vremenskih razmer turisti in izletniki. Neizbežne neveščnosti pa je včerajšnji naliv prinesel mestnemu prometu, ki ob sleherni vremenski nepriliki rahlo ohromi. Zaradi dežja je bilo tudi nekaj manjših prometnih nesreč. O eni od teh priča tudi gornja slika, posneta v Barkovljah, kjer je prišlo do veržnega trčenja. Dve ženski sta se morali celo zateči po pomoč v bolnico. To sta 55-letna Anna Naglieri por. Jurisic in 31-letna Dorina Jurisic, ki sta na spolzkem cestišču s svojim fiatom 500 trčeli v mercedes iz Roviga. Ker s premočenim tlakom zavore rade pustijo, sta se v nesrečo vpletla še neko drugo vozilo in policijski avto. Zaradi trčenja je bil promet ustavljen.

Pri Sv. Sergiju festival tiska KPI

V Naselju sv. Sergija se danes pričinja festival komunističnega tiska. Prvi dan prireditve je posvečen solidarnosti z osvobodilnimi gibanji v Latinski Ameriki, v večernih urah pa bo zabava ob brazilski glasbi. Jutri bodo festival odprli ob 18. uri, zvečer bo ples s skupino «Barbanera». V nedeljo pa bo na političnem shodu govoril član vodstva tržaške federacije KPI Mario Colli. Festival se odvija v prostorih Ljudskega doma (Ulica di Peco 7).

Vrsta lažjih prometnih nesreč v mestu

Iz včerajšnje kronike prometnih nezgod na Tržaškem je razviden predvsem podatek, da je bil včeraj slab dan za ženske. Kar pet se jih je moralo zateči v bolnišnico. Poleg nesreče, o kateri poročamo pod sliko, so se včeraj pripetile še tri prometne nesreče, v katere so bile vpletene ženske. Okrog 18. ure so na ortopedskem oddelku sprejeli 72-letno Rosino Codarin por. Lovrecic, ki jo je v bližini njenega doma v Ul. D'Alviano podrl z volvo 44-letni Alessandro Cantoni iz Milana in jo nato s svojim avtom tudi prepeljal v bolnico, kjer so ji ugotovili poškodbe na levi nogi.

Malo prej so na nevrokirurškem oddelku sprejeli 28-letno Carlo Chiappo iz San Giorgia al Natosone, ki se je v družbi 25-letne tržaške študentke Elisabette Cerioli s fiatom 500 zaletela na križišču med Ul. Galati in Ul. Filzi v citroen tržaške registracije. Zaradi udarcev v glavo se bo morala zdraviti kakšen teden. Nesreči je botrovala spolzkost cestišča.

Na istem oddelku so v večernih urah sprejeli tudi 79-letno Giuseppino Turco por. Furlan iz Ul. dell'Eremo. Zaradi udaca v glavo in zloma desne noge se bo morala zdraviti mesec dni.

Med krajo tatič ob 1.500 lir

Tudi tatičem včasih spodleti. V noči med sredo in četrtkom se je neznanec pritihtopil v stanovanje Marchijevih v drugem nadstropju poslopja v Ul. Valdirivo 31 z očitnim namenom, da bi se okoristil z denarjem ali dragocenostmi. Gospa Marchijeva je slišala njegovo ropotanje in vsa preplašena obvestila moža, ki je takoj poklical policijo. Neznanec jo je brž ucvrl po stopnišču, med begom pa je na cesti izgubil denarnico s 1.500 lirami, ki so jo agenti našli in seveda zaplenili.

Moškemu izgubljenega denarnica očitno ni pustila spati, tako se je nekaj ur zatem spet odpravil v Ul. Valdirivo, da bi našel in odnesel «nevarno» denarnico. Med stikanjem pred vhodnimi vrati družine Marchi pa so ga spet zapazili in ponovno poklicali organe javnega reda. Naivni tatič jo je moral tako že spet popihati pred policijo ne da bi mu uspelo najti niti lastne denarnice.

Pisatelj Boris Pahor slavi danes 70-letnico

Pisatelj Boris Pahor slavi danes svojo sedemdesetletnico. Ob takih jubilejih navadno zasijajo časopisne stolpce z bolj ali manj slavnostnimi zapisi in besedami, z nekakšnimi prikazi književnikovega življenja in dela, z odlomki iz njegovih stvaritev. Kot da bi bilo vse to neobhodno potrebno, kot da bi pozabljali na dejstvo, da se pisateljeva vrednost meri izključno po njegovi literaturi, po vsebini, ki jo izžarevajo njegove knjige. Priložnostni zapisi so zato tvegana stvar, ki ne morejo ničesar odkriti, še manj taki, ki so ti naročeni le par ur pred susodnim dnem.

Ne vem, če bo Boris Pahor deležen jubilejnih člankov. Nesporo je, da se uvršča naš tržaški rojak v najvišje plasti slovenske proze zadnjih trideset let, a že pred vojno je opozoril nase: z vero v človeka, z vero v trdnost in vztrajnost primorskih ljudi, predvsem pa z vero v ljubezen in humanizem, vrednoti, ki prevevata domala vso njegovo umetnost. Malo je pisatelj, ki bi na tako sodoben in miselno poglobljen način obravnavali življenje Trsta in s tem Primorske pod fašističnim jarmom, upor raznarodovanju in optimizem v človeka vreden razplet zgodovine. V Pahorjevih besedah se vsekoli bohoti ljubezen, drzna in lirčna meta-

fora nečesa dobrega, plemenitega in večnega. Ob ljubezni meditacija o usodi slovenskega človeka, ne da bi zato pisatelj zdrknil na področje pogrevane narodnoobrambnosti. Smisel njegovih junakov je vedno v njih samih in v odnosu z okoljem: tako v afriških peščenih pejsažih, taborišču, v mestu ob zalivu in na Krasu... Najvišje stremenje sta svoboda in resnica.

V zadnjih nekaj letih je bilo v zvezi z imenom Borisa Pahorja veliko polemik, nesporazumov in nesoglasij. Dejstvo je, da vsi ti spori ne morejo v ničemer zmanjšati vrednosti in deleža, ki ga je dal in ga daje slovenski književnosti, v zadnjem času manj kot nekada, saj se je pretežno usmeril v meditacijo o aktualnih vprašanjih, ki mu nemara jemljejo energijo, da bi se siloviteje posvečal izključno «pravi» literaturi, ki je vendarle njegovo bistvo. Zato pa s toliko večjo nestrpnostjo pričakujemo izid nove knjige pri ljubljanski Cankarjevi založbi. To bo tudi najprimernejši in najboljši zapis o pisateljevem jubileju. Živa literatura, ki potrjuje stvarjalno moč in daje pečat pisateljevemu življenju. Vse ostalo so prazne besede.

MARIJ ČUK

Tridesetletnica natečaja «Mesta Trst»

Glasbeni natečaj «Mesta Trst» slavi letos že tridesetletnico neprekinjenega delovanja. Pokrovitelj letošnje prireditve je zato predsednik republike.

Kot vsako leto so tudi tokrat razpisali natečaj za simfonično skladbo, ki pa mora biti absolutna novost. Letos pridejo v poštev izključno kompozicije za flavto in orkester, odrejena je tudi dolžina, saj morajo pri javljene skladbe trajati od 15 do 25 minut.

Mednarodna žirija lahko podeli tri nagrade: zmagovalc bo dobil denarno nagrado v višini treh milijonov lir in možnost, da njegovo skladbo izvajajo v tržaškem Verdiju v okviru pomladanske simfonične sezone. Druga nagrada bo nagrajenemu avtorju prinesla milijon, tretja pa pol milijona lir. Kot se je že večkrat zgodilo pa ni nujno, da žirija podeli vse nagrade oziroma lahko izbere več skladb.

V letošnji mednarodni žiriji, ki ji predseduje Mario Zafred, je tudi slovenski skladatelj Alojz Srebotnjak.

KZ izpolnjuje prijave vina

Kmečka zveza opozarja vinogradnike, da morajo do 6. septembra prijaviti zaloge vina, ki jih imajo še v kleti do 31. avgusta. Prijave morajo zainteresirani vinogradniki izročiti davčnim uradom občine, v kateri prebivajo. Kršitelji tega ministrskega odloka bodo podvrženi globi od 100.000 do 1.000.000 lir.

MENJALNICA vseh tujih valut

25. 8. 1983

Ameriški dolar	1.568,—
Kanadski dolar	1.272,—
Švicarski frank	730,—
Danska krona	162,—
Norveška krona	210,—
Švedska krona	199,—
Holandski florint	530,—
Francoski frank	196,—
Belgijski frank	26,—
Funt sterling	2.370,—
Irski sterling	1.860,—
Nemška marka	594,—
Avstrijski šiling	84,—
Portugalski eskudo	11,—
Španska pezeta	10,—
Japonski jen	5,—
Avstralski dolar	1.275,—
Grška drahma	17,—
Debeli dinar	12,—
Mali dinar	12,50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 81-448

Kino

Ariston 21.30 «Arancia meccanica». Režija Stanley Kubrick.
Eden 17.00 «Quella sporca ultima notte».
Fenice 17.00 «L'uomo del fiume nevoso».
Nazionale Dvorana št. 1. 16.00 «Delicious». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2. 16.30 «Rimmel». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3. 16.00 «Zombi II». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Grattacielo 17.00 «Quelle strane occasioni». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Mignon 16.30 «The wonderers» — I nuovi guerrieri.
Aurora 18.00 «Taxi driver».
Capitol 17.00 «Benedizione mortale». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Radio 15.30 «Insaziabile e golosa». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Joss il professionista». Za vsakogar.
Lumiere Do 1. septembra zaprto zaradi počitnic.
Moderno 17.30 «The Blues Brothers».
Giardino pubblico 21.00 «Un mercoledì da leoni».

Naš Sandro je srečno priplezal do četrtega križa. Da bi osvojil še veliko vrhov mu želijo vsi na Primorskem.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

TPK SIRENA

organizira

jutri, 27. avgusta

na zasutem zemljišču v Barkovljah tradicionalno

KARAMALADO

Pričetek ob 14. uri z regato odraslih na optimistih. Program vsebuje tudi razstavo humorističnih vinjet in lepljenk slikarja ATILJA KRALJA, nastop čarodeja in srečolov.

Praznik se bo odvijal tudi ob slabšem vremenu.

Toplo vabljeni!

Razna obvestila

Člani TPPZ «P. Tomazič». Razpored vaj do prvih nastopov: danes, 26. 8., ob 20.30 samo pevci; v torek, 30. 8., ob 20.30 samo pevci; v petek, 2. 9., ob 19.30 ves orkester, ob 20.30 samo zbor; v torek, 6. 9., ob 19.30 ves orkester, ob 20.30 generalka za nastop v Pordenonu; 11. 9. nastop v Novi Gorici.

Šolske vesti

Občina Devin - Nabrežina sporoča, da se bo začel pouk v vseh občinskih otroških vrtcih občine Devin - Nabrežina v četrtek, 1. septembra 1983 ob 8. uri.

Državni znanstveni licej F. Prešeren obvešča, da se pričnejo popravni izpiti v četrtek, 1. septembra, ob 8.30. Koledar izpitol je izobešen na oglasni deski liceja.

Tečaj 150 ur za dosego diplome srednje šole. V tajništvih srednjih šol I. Cankar pri Sv. Jakobu v Trstu in Simon Gregorčič v Dolini poteka vpisovanje za tečaj 150 ur za šolsko leto 1983/84. Na tečaj se lahko vpišejo vsi tisti, ki so dopolnili 16 let in nimajo še diplome nižje srednje šole. Vpisovanje je vsak dan v dopoldanskih urah uo vključno 21. septembra 1983.

Razpored pisarnih popravnih izpitov na trg. tehn. zavodu «Z. Zojs»: Četrtek, 1. septembra: slovenščina za vse razrede, italijanščina za vse razrede, angleščina (drugi tuj jezik za vse razrede).

Petek, 2. septembra: nemščina prvi in drugi tuj jezik za vse razrede; knjigovodstvo.

Sobota, 3. septembra: matematika za vse razrede, trgovinstvo za vse razrede.

Ponedeljek, 5. septembra: angleščina — prvi tuj jezik — za I.b razred stenografija.

Ustni izpiti pa se začno v torek, 6. septembra ob 8. uri po razporedu, ki je na oglasni deski.

Na oddelku za geometre pa je razpored popravnih izpitov naslednji: Četrtek, 1. septembra: italijanščina - pismeno.

Petek, 2. septembra: nemščina - pismeno.

Sobota, 3. septembra: matematika - pismeno.

Ponedeljek, 5. septembra: tehnično risanje; gradnje; gradbena tehnika.

Ustni izpiti pa se začno v torek, 6. septembra za vse tri razrede in vse predmete.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 26. avgusta
BERNARD
Sonce vzide ob 6.17 in zatone ob 19.57 — Dolžina dneva 13.40 — Luna vzide ob 21.10 in zatone ob 7.44.
Jutri, SOBOTA, 27. avgusta
ZLATKO

Vreme včeraj: Temperatura ob 12. uri 24,2 stopinje, zračni tlak 759,2 mb ustaljen, veter 13 km na uro severovzhodni, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Aleš Gregori, Gabrijel Belicic, Luigi Sponza, Maurizio Allisi, Antonella di Cristofaro, Elisa Babič, Enrico Bellian, Giulio Meriglioli.

UMRLI SO: 76-letna Amalia Frank vd. Battello, 74-letna Alessandra Comar por. De Pellegrini, 88-letna Rosina Dezorzi vd. Sabelli, 68-letni Giuseppe Codnich, 83-letni Emanuele do Nigro, 68-letni Antonio Koren, 75-letni Romano Ursini, 84-letni Francesco Dasciano, 59-letni Ezio Depase, 78-letni Adriano Rosso, 91-letna Anna Cermelj, 57-letni Francesco Caharija, 79-letna Giovanna Tull vd. Novel, 69-letna Gisella Lachner-Giorgiadi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Zgonik, Milje (Viale Mazzini 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Roma 15 in Ul. Ginnastica 44.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Zgonik, Milje (Viale Mazzini 1).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 221-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 16. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

ZARADI prekinitev delovanja podjetja prodam kamion FIAT IVECO «ribaltabile» 35 8, letnik 1982, tel. 228-421. ORIGINALNE japonske šminke, pudri in kreme so na prodaj na Opčinah pri Kozmetiki «90». Imaš samo en obraz, zaupaj ga «Shiseido».

PRODAM vespo Primavera 125. Telefonirati 910148.

OSMICO je odprl Josip Terčon - Cerovlje št. 30. Toči pristno domačo kapljico.

PRODAM žensko kolo. Telefonirati na št. 225-973 od 6. do 8. ure in od 20. do 22. ure.

IZGUBILA sem v Dolini majhno mucko sive barve. Odgovarja na ime Timmy. Najditelja naprošam naj telefonira na št. 228-187.

ZAPOSILITEV nudimo Slovencu, brez vojaških obveznosti, z aktivnim in pasivnim znanjem srbohrvaščine. Starost od 20 do 30 let. Telefon (0481) 882219 po 19. uri. Telefonirati ob delavnikih.

OSMICO je odprl Romano Purič v Velikem Repnu št. 13. Toči domače belo in črno vino (teran).

OSMICO je odprl Josip Gruden iz Samatorce 6/A. Vabi vas na kozarček. Še raje polič, belca ali terana.

NA STADION SCRT

VABILO ZAVODA CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE
MLADIM, KI SO AKTIVNI V SOLI IN V SPORTU

ČE OBISKUJEŠ VIŠJO SREDNJO SOLO IN SI SE UDELEZIL MLADINSKIH IGER, DVIGNI PRI PODRUŽNICAH ZAVODA C.R.T. DOPISNICO, KI TI OMOGOČA, DA DOBIŠ ABONMA ZA NOGOMETNE TEKME TRIESTINE.

V Gorici in drugih krajih dežele od danes prireditve Vin Mondo

V programu pokušnja, razstave, prireditve

Gorica bo deset dni središče velike deželne prireditve z naslovom Vin Mondo, za katero je dala pobudo in jo, tudi organizirala deželna ustanova za razvoj turizma. Razstavo so sicer deželni funkcionarji že predstavili v raznih središčih dežele, včeraj je svoj pečat prireditvi dal še deželni odbornik za turizem Brancati na tiskovni konferenci v Gorici. Z njim sta bila še deželna funkcionarja dr. Romano in dr. Lucchetta, ki sta orisala nekatere organizacijske in tehnične posebnosti te velike prireditve, ki bo sicer imela svoje središče v Gorici, odvijala pa se bo tudi v drugih krajih naše dežele.

V našo deželo pridejo za to priliko nekatere znane italijanske in tuje umetniške skupine, ki bodo nastopile v različnih krajih, tudi več večerov zapored. Kako bo z glasbo za mlade podrobneje poročamo danes na drugi strani.

Vin Mondo je prireditve, ki bo priobila v našo deželo strokovnjake iz

vse Italije in tudi iz tujine. Ima tudi namen podaljšati turistično sezono. Poleg domačih obiskovalcev si prireditelji nadejajo, da pridejo v kraje, kjer so prireditve, tudi turisti, ki še vedno letujejo v Gradežu, Lignanu, Jesolu in drugod.

Organizatorji imajo zaslonbo konzorcijev za zaščito tipičnih vin naše dežele ter konzorcijev za zaščito sirov in pršuta.

Največ prireditve bo v Gorici, na gradu. Te pa se bodo vršile tudi v Gradišču ob Soči, Krminu, Čedadu, Palmanovi, Pordenonu in še drugod. V goriškem avditoriju bo razstava umetnin, ki imajo kot temo vino in vinogradništvo. V Spacapanovi galeriji v Gradišču ob Soči bo razstava 4.000 steklenic za vino in žgane pijače. V palači Locatelli v Krminu bo razstava razglednic o vinu in grozdju. V Pordenonu bo razstava znamenitih steklenic in kozarcev iz Murana. V združni kleti v Krminu so umetniki

naše dežele naslikali tamkajšnje velike vinske posode. Razstave bodo tudi v Palmanovi in v Čedadu.

V Gorici bodo strokovna srečanja someljerjev, zastopnikov italijanskih enotek, specializiranih časnkarjev, enotehnikov itd. Prireditelji bodo tudi vodene izlete v vinorodne kraje, v kraje kjer pripravljajo posebne vrste pršuta, sira, gubance.

Na goriškem grajskem griču so postavili velik šotor, pod katerim bo moč pokušati vino in druge deželne specialitete. Poskrbljeno bo za parkirišča, že sedaj pa opozarjamo, da je na voljo veliko parkirišče pri Rdeči hiši.

Odbornik Brancati je še poudaril, da se bo Vin Mondo vršila v Gorici sočasno s folklornim festivalom in mednarodnim tekmovanjem pevskih zborov. Nič ne bo odveztega nikomur, nasprotno, dvema ustaljenima manifestacijama bomo dodali še nove gledalce. Otvoritev je danes zvečer ob 18. uri na goriškem gradu.

Na industrijskem zavodu Galilei

Vladni pristanek za odprtje novega slovenskega razreda

Enkrat toliko dobimo iz Rima ugodno vest. Včeraj zjutraj je ministrstvo za šolstvo obvestilo goriško šolsko skrbništvo, da je ugodilo prošnji goriške pokrajinske uprave, da se odpre razred s slovenskim učnim jezikom na italijanskem tehnično-industrijskem zavodu Galileo Galilei. Funkcionarji šolskega skrbništva so obvestili pokrajinsko upravo in prizadeto šolsko ravnateljstvo. Vest sta nam včeraj sporočila tako predsednik pokrajine prof. Silvio Cumpeta kot odbornica za šolstvo Marija Ferletičeva. Oba še vedno vršita svoje funkcije, kajti ni bil še izvoljen novi odbornik.

Stvar pa ni s tem zaključena. Odprtje razreda, prvega višje šole, je pogojeno od števila vpisanih. To velja za odprtje razredov v vsej državi.

Občinska uprava v Sovodnjah vabi občane na slovesnost pred spomenikom v Gabrjah, v nedeljo, 28. t.m., ob 10. uri, ob taborniškem zletu

vi. Zato tako na pokrajini kot na šoli priporočajo vsem staršem, ki bi radi njihove otroke, ki so dokončali tretji razred nižje srednje šole, vpisati v šolo tehnično-industrijske smeri, naj to nemudoma napravijo. Šola je v Ulici Puccini 22, tajništvo ima telefonsko številko 84452. Tam dobijo zainteresirani vsa ustrezna pojasnila.

Vest od odprtju slovenskega razreda je prišla s precejšnjo zamudno upoštevanje sicer vse počasnosti birokratskega aparata. Pobuda za to šolo je bila dana že pred letom in pol dni, ni bila takrat prošnja v Rim vložena pravočasno. Zaradi tega je bilo izgubljeno eno šolsko leto, saj je bilo vpisanih v ta razred že precej dijakov. Prošnja pa je bila ob koncu leta 1982 vložena pravočasno in se danes je dovoljenje prišlo v Gorico.

V druge slovenske višje srednje šole, klasični liceje, učiteljske in ob trgovski šoli se je ob koncu prejšnjega šolskega leta vpisalo precej dijakov. Upati je, da se bodo dijaki vpisali tudi v novo šolo in s tem dokazali potrebo, ki jo Slovenci čutimo po strokovnem šolstvu.

Otvoritev zleta tabornikov

S prihodom večine tabornikov, članov Rodu modrega vala, je včeraj taborni prostor ob Soči, blizu Sovodenj zaživel. Kljub nestalnemu vremenu, ki je nekoliko motilo delo pri postavljanju šotorov in ostalih tabornih objektov, so si taborniki pošteno zavihali rokave, zato da bi bilo danes vse nared za svečano otvoritev zleta.

Postavili so tri tabore s šotori za približno tristo udeležencev zleta, uredili prostore za taborne ognje ter nadaljevali delo predhodnice pri postavljanju ostalih objektov kot so kuhinja, vhod, jambaži in vse kar pač spada k taboru.

Danes se bo pričel osrednji del tega zleta ob 30-letnici taborniške organizacije v zamejstvu. Dopolodne bodo zaključili s postavljanjem in urejanjem tabora, nato pa se bodo zbrali pri gozdni šoli. Okrog 12. ure bodo na zlet prišle delegacije tabornikov iz Slovenije in ostalih jugoslovanskih republik. Otvoritvena svečanost bo ob 17. uri, zvečer pa bodo v vsakem od treh taborov na zletu taborni ognji.

Kolesarski maraton IX. Korpusa

Med raznimi prireditvami ob 40-letnici pomembnih dogodkov med Nob septembra 1943 bo v Novi Gorici v nedeljo, 4. septembra, tudi kolesarski maraton. Prireditelj je kolesarski klub Nova Gorica v sodelovanju z zvezami borcev in telesno kulturnimi skupnostmi občin Nova Gorica, Ajdovščina, Idrija in Tolmin.

Maraton prirejajo v počastitev 40. obletnice ustanovitve IX. Korpusa, razdeljen pa bo na dve progi različne dolžine: maraton «IX. Korpus», ki meri 140 kilometrov in mali maraton na dolžini 40 km. Udeleženci maratona bodo peljali iz Nove Gorice skozi Šempas, Ajdovščino, Col, Črni vrh, Godovič, Idrijo, Želin, Most na Soči in Tolmin do cilja v Novi Gorici. Proga seveda zahteva določeno telesno pripravljenost, saj je neglede na dolžino predviden dokaj naporen vzpon iz Ajdovščine proti Črnemu vrhu, ko bodo morali kolesarji premagati skoraj 800 metrov višinske razlike.

Zato in da bi se maratona udeležilo čimvečje število rekreativcev in ljubiteljev kolesarjenja so prireditelji pripravili tudi krajšo, 40-kilometrsko progo skozi Šempas, Dornberk, Volčjo drago in Šempeter v Novo Gorico. Ob obeh progah bodo krepčevalnice, kolesarje pa bodo spremljala tudi vozila za tehnično in zdravstveno pomoč ter vozilo, ki bo pobiralo tiste, ki bi eventualno onemogli. Maratonci morajo progo prekosariti v 8 urah. Start bo ob 8.30 izpred Občinske skupščine v Novi Gorici.

Prijave sprejemajo na sedežu novogoriške zveze telesno kulturnih organizacij v Leninovi 13 vsak delavnik od 7. do 14. ure, v salonu Meblo (Leninova 4) v sredo, četrtek in petek ob 16. do 19. ure in eno uro pred štartom. Kolesarji bodo prejeli posebno spominsko medaljo za maraton IX. Korpusa in spominsko značko za mali maraton.

Danes v Gorici pričetek folklornega tekmovanja

Pričenja se danes v Gorici 13. mednarodno tekmovanje folklornih skupin za nagrado «Castello di Gorizia». Srečanje prireja Pro Loco ob sodelovanju dežele in krajevnih uprav.

Tekmovanja bodo letos na prostem, na velikem grajskem dvorišču, seveda če bo vreme to dopuščalo. V nasprotnem primeru bo tekmovanje v veliki telovadnici UGG na Trgu Battisti. Danes zvečer ob 20. uri bo otvoritvena svečanost. Po govornih bodo v pozdrav gostom nastopili najprej fur-lanski folkloristi iz Koprivnega, zatem pa še godba na pihala iz Turjaka.

V tekmovalnem delu nastopijo jugoslovanska skupina iz Kostolaca, grška iz Ioannine, irska iz Corka, romunska iz Filipesti de Padure in italijanska albanske manjšine iz San Demetrio Corone (Cosenza).

Jutri zvečer, s pričetkom ob 20.30, nastopijo skupine iz Švedske, Italije, Avstrije, Češkoslovaške, Španije in Madžarske.

V dvorani deželnih stanov na gradu se bo, prav tako danes, ob 9.30 odprl dvodnevni strokovni posvet o folklori z naslovom «Folklor med kulturo in prireditvijo». Sodelujejo strokovnjaki iz več dežel.

Teniški turnir za memorial Baum

Na sedežu goriškega tenis kluba v Drevoredu XX. septembra je bila včeraj tiskovna konferenca, na kateri so predstavili letošnjo 8. izdajo turnirja za trofejo Baum. Turnirja se bodo udeležili drugo in tretjekategorijski, ki bodo od jutri do nedelje, 4. septembra, tekmovali v moški in ženski konkurenci ter v tekmovanju moških dvojic.

Finalna srečanja bodo na sporedu 4. septembra, ko bo ob 19. uri tudi nagrajevanje s podelitvijo trofeje Baum. Čeprav vpisovanje še ni zaključeno pa predvidevajo, da se bo turnirja udeležilo okrog 180 tekmovalcev.

Dežurna lekarna v Gorici: D'Udine, Trg sv. Frančiška - tel. 84124.

Sklep razširjenega odbora trgovinske zbornice

Milijarda in pol lir Goriškega sklada injekcija nekaterim infrastrukturam

Na zadnji seji, v sredo zvečer, je razširjeni odbor goriške trgovinske zbornice, ki upravlja tudi sredstva Goriškega sklada, odobril porazdelitev približno 1,5 milijarde lir v tekočem letu še razpoložljivih sredstev. Ob tem velja zapisati, da so na prejšnji seji, 18. maja letos, porazdelili za 523 milijonov lir prispevkov raznim ustanovam. Z zadnjo porazdelitvijo se je razpoložljivost sklada za leto v celoti izčrpala. Dejanska razpoložljivost je namreč precej nižja od predvidevanj zaradi manjšega dotoka sredstev (sklep o povišku prelevmana na gorivo namreč še ni bil odobren) in zaradi višjih stroškov v lanskem poslovanju. Višina razpoložljivih sredstev se je tako skrčila približno za eno tretjino.

Pa poglejmo komu in za katere objekte so bila dodeljena sredstva zadnje porazdelitve. 40 milijonov lir bo uporabila goriška trgovinska zbornica za nadaljevanje izgradnje kmetijskega centra v Ločniku. V ta namen so že pred časom odobrili prispevek sto milijonov lir, nadaljnji prispevek pa je predviden v prihodnjem letu. 50 milijonov lir je namenjenih za kritje višjih stroškov preureditve klavnice v Gorici. Občina Gorica bo imela na razpolago 270 milijonov lir za prenovitev pokrite tržnice, v obliki antipacije pa 1,1 milijarde lir za dela na mednarodnem mejnem prehodu v Štandružu.

Objekt se sicer finansira iz drugih skladov, vendar bodo sredstva na raz-

polago šele proti koncu leta. Goriška občina bo denar vrnila, brž ko bo od dežele prejela nakazilo in se bo torej rešil birokratsko-administrativni zapletljaj.

Povedati je treba še, da se je prav glede posegov v obliki antipacij in posebej glede zadnjega primera razvila daljša in mestoma polemična razprava. Priznati je treba, da pomeni antipacija za ustanovo precejšen prihranek in splošno korist (to je prišlo predvsem do izraza z dograditvijo prometnega vozlišča na Tržaški) vendar ni mogoče po drugi strani zanikati, da so zaradi take preusmeritve sredstev prikrajšane druge ustanove.

Na zadnji seji je razširjeni odbor trgovinske zbornice obravnaval tudi nekatere druge prošnje za dodelitev prispevka, ki pa jih bo dejansko upošteval šele v prihodnjem finančnem poslovanju, ker je bila letošnja razpoložljivost preprosto izčrpana.

Tako naj bi v prihodnjem letu občini Moš dodelili 300 milijonov lir za dograditev cestnega podvoza, konzorciju CAFO 100 milijonov za nakup opreme, 100 milijonov lir občini Mariano za kmetijski center v Coroni in okrog 200 milijonov za nadaljevanje izgradnje kmetijskega centra v Ločniku. V seznamu prosilcev je tudi pokrajinska uprava, ki nujno potrebuje okrog 250 milijonov za prenovitev stavbe nekdanjega zavoda Duca d'Aosta v Gradišču v sedež kmetijskega zavoda.

Preprost izračun pove, da je tako

že skoraj polovica razpoložljivih sredstev v letu 1984 zadanih. To seveda če se ne bo Goriški sklad okrepil.

Gledališki abonma v Novi Gorici

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici je začelo vpisovati abonma za prihodnjo gledališko sezono 1983-84. Kot doslej bo vsem abonmentom na voljo šest predstavljenih predstav, oblikovali pa so naslednje abonmaje: premierskega, sindikalnega, za upokojenca in abonma za dijake. Abonmaje je mogoče vpisovati pismeno na upravi Primorskega dramskega gledališča, Leninova ulica 2 v Novi Gorici, ali po telefonu 25326 in 25328. Cene abonmajev znašajo od 20 tisoč do 60 tisoč starih dinarjev.

Umetniško vodstvo je program dela za sezono 1983/84 sestavilo izredno pestro. Abonmentom bodo predstavili naslednja gledališka dela: William Shakespeara Trojdelni in Kresida, Jordan Erdmanna Erigon, delo Nikolaja Dolgega Mandat, Eugea O'Neillja Dolgega dne potovanje v noč, Seana O'Caseya Pravljica za lahko noč, ter dramo Thomasa Bernharda Nad vsemi griči je mir. Primorsko dramsko gledališče bo v okviru nove sezone praznovalo 15-letnico profesionalizacije. V letošnji sezoni je predvideno gostovanje priznanih režiserjev kot so Ljubiša Georgievski, Jože Babič, Dino Radojevič, Ales Janžič, Zvone Šedlbauer in Dušan Mikar.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Per favore mordermi sul collo». Barvni film. PIPPO FRANCO «Sex bang bang». Vedan mladini pod 18. letom. CORSO 17.30—22.00 «Androidi». Kinski. Barvni film.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Attenti a quel P2». Pippo Franco. EXCELSIOR 18.00—22.00 «Io Chiara e lo scuro».

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00—21.00 «Pridi k meni s nujem pri dekletu». Francoska medija. SVOBODA «Otok Pekla» - jugoslovanski vojni film, ob 21.30 «Limona sladoled». Ameriški erotični film. DESKLE 20.30 «Ljubezna na prvi griz». Ameriška komedija.

Dežurna lekarna v Tržiču je obkrožena, Ulica Terenziana 26 - tel. 44300

Danes na zletu tabornikov

Dopolodne - zaključek postavljanja taborov - gozdna šola 12.00 prihod tabornikov iz Slovenije in Jugoslavije 17.00 svečana otvoritev zleta ob mraku - taborni ognji

Lovska sezona se je že pričela puške naših lovcev so pripravljene

Na fazane in divje zajce bodo streljali kasneje

Formalno, če upoštevamo koledar, ki ga je pred kratkim objavil pokrajinski odbor za lov, se je lovška sezona že pričela. O pravem lovu pa bo mogoče govoriti šele čez nekaj tednov, od 1. oktobra dalje, ko bo dovoljen odstrel fazanov in od 1. novembra, ko bo dovoljen lov na divje zajce. Stalež te srednje divjadi je po ocenah lovcev na Goriškem letošnja ugodnejša kakor lani in prejšnja leta. Precej več je zlasti v nižinskih loviščih fazanov, razmnožili pa so tudi divji zajci, vendar ne v taki meri, da bi bil dovoljen neomejen odstrel. V deželnem merilu so se dogovorili, da vsak lovec v sezoni lahko upleni največ dva dolgoušca, sezona pa bo trajala od 1. novembra do 15. decembra. Poleg omenjene omejitve splošnega značaja pa so se lovci na nekaterih območjih sami dogovorili za dodatno omejitve. Tako v nekaterih loviščih na goriškem Krasu in v nižinskem predelu. Ugotavljajo sicer, da je stalež ugodnejši, še zmeraj pa ne zadovoljiv.

v goriški pokrajini uplenili nad dve sto živali. Pri večini uplenjenih primerkov so ugotovili nepravilnosti v razvoju rogovja in druge znake degeneracije. Čredo bo treba zato v prihodnje še bolj razredčiti.

Posebno vprašanje še zmeraj predstavlja pojav gozdne stekline, bolezn, ki je po mnenju lovcev še zmeraj prisotna tudi pri nas, čeprav v zadnjih mesecih niso zabeležili nobenega primera okužbe. Razlog je čisto preprost: virus je zelo občutljiv na toploto. Izpostavljen sončnim žarkom v poletnem času, odmrje že v nekaj urah. To se zgodi recimo z virusi, ki jih obolele živali izločijo s sečem, slino ali kako drugače. Pač pa je pričakovati ponovno živitev bolezni v prihodnjih jesenskih in zimskih mesecih.

V pogovoru s predsednikom društva slovenskih lovcev smo tudi izvedeli, da zaenkrat ni nobene nevarnosti za iztrebljenje lisic, čeprav so jih od lanskega januarja, ko so v naši pokrajini ugotovili prvi slučaj stekline, pobili kar precej.

V zadnjih letih so se zelo razmnožile kune, ki so bile, oziroma so še zmeraj zaščitene. Kazalo bi, pravi Pahor, deloma sprostili lov na žival, sicer se bo v prihodnjih letih to negativno odražalo v staležu druge divjadi. Tudi jazbeci so se v zadnjih letih precej razmnožili in marsikje se kmetje že pritožujejo nad veliko škodo, ki jo delajo zlasti v koruznih poljih.

V loviščih, tudi v ravninskem delu, so letos ugotovili prisotnost divjih

prašičev in to v večjem številu. Te živali so občasno tudi prej zašle izven svojega naravnega območja, vendar bolj posamično. V zadnjem času pa izgleda, da je selitev širšega obsega. Divji prašiči se najraje zadržujejo v gozdnatem območju ob Soči.

Ni izključeno, da se bo v prihodnjih mesecih v naših loviščih pojavil tudi jelen. Ta divjad je že prisotna v nekaterih loviščih na Krasu, na jugoslovanski strani meje.

Vloga lovcev je danes predvsem v uravnavanju porušenega ravnovesja med posameznimi živalskimi vrstami, v blažitvi posledic, ki nastajajo zaradi človekovega takšnega ali drugačnega poseganja v naravo, opozarjajo lovci. Prekomerno naraščanje števila ene živalske vrste, gre zmeraj na škodo druge ali drugih vrst. Tako so se v zadnjih letih zelo namnožile srake in šoje (vrsti nista več zaščiteni), precej pa je poraslo tudi število ujed, ki imajo, v ohranjanju naravnega ravnovesja, sila pomembno vlogo. Najbrž bo treba pričeti polagoma misliti tudi na njihov nadzorovan odstrel.

Lov je davno ni več samo golo pobiranje ali plenjenje. Vsaj v naših krajih ne.

VLADO KLEMŠE

● Zaradi nujnih del na železniški progi bodo v nedeljo, 28. avgusta, zaprti prehod čez železnico v Ulici Sartorio v Ločniku. Železniška uprava obvešča, da bo cesta zaprta približno štiri dni.

Turistični kažipot po primorskih krajih

Vse ceste peljejo v BOVEC (483 m — 1500 prebiv.) evropsko znano alpsko središče in letovišče. Iz Gorice po prekrasni dolini Soče je 72 km, iz Čedad 48 km, iz Trbiža čez Predel 30 km, iz Kranjske gore čez Vršič (8) 44 km.

Včeraj - danes: Skozi Bovec (Ampletium) je tekla že v davnih časih prometna trgovska pot proti severu v Norik (današnja Koroška). V srednjem veku pod oblastjo oglejskih patriarhov nato tolimskih in goriških grofov. Pod staro Avstrijo so mu pravili Flitsch. V prvi svet. vojni je tod tekla fronta, zato je bil porušen. Pod Italijo je bil Plezzo. Nekoč bolj kmečko-trgovski, danes premore obrtniške delavnice, trgovine, lesno in kovinsko podjetje, tovarno čipk, zdravstveno ambulanto, lekarno, knjižnico, kino, pošto, banko, bencinske črpalke, avtoservis...

Zanimivosti: Stara gotška cerkva Marija v polju (1) iz 16. stol. s slikarjami Jerneja iz Loke. Vojaška pokopališča in spomeniki iz I. svet. vojne (2). Spomeniki in obeležja iz NOB v Bovecu, na Žagi, v Čezsoči, Koritnici... Posebnost je trdnjava (p.d. festunga) Kluže (3) na 4 km v soteski Koritnice, ki teče v 75 m globokem koritu (najgloblja soteska Slovenije). Že znana za časa turških vpadov, obnovljena v XVII. stol., modernizirana je bila, prizorišče spopadov v bojih med Avstrijo in Napoleonom ter služila še med I. svet. vojno. (Poleti ob koncu tedna so tu organizirani pikniki). Takoj za trdnjavo v desno je cesta v odmaknjeno romantično dolino Bavšice.

V okolico: Bovec je izhodišče za številne sprehode, izlete, vzpone: 6 km južno slap Boka (pade 60 m) (4); slap Glijun (5) pri Plužni — 3 km; Čezsoča (6) — 2,5 km; Predel (7) — 17 km; od tu po ozki cesti (najvišja gorska cesta v Jugoslaviji) — 12 km mimo planine Mangrt (sir) do sedla v viš. 2072 m (koča, edinstven razgled). Do vrha Mangrta 2 uri (za opremljene planince!). Izleti v dolino Lepene in v Trento ter vzponi na okoliške gore. Najbolj privlačen je izlet na Kanin z «bolhami» (žičnica). V viš. 2200 m restavracija, smučišča. Bela sezona traja do pozne pomladi. Vzpon na Prestreljenik, razgled na Alpe, Karavanke, avstrijske gore in proti jugu do morja.

Šport: Kajakaštvo, plavanje v bazenu, lov na srnjad, gamse, ribolov (postrvi). Športno letališče.

Turizem: Čez poletje več prireditev, organiziranje daljših izletov: 26., 27. in 28. 8. bo velik tradicionalni letalski miting (s piknikom) z udeležbo letalcev iz Avstrije, Češke, Švice in Italije ter jadrancev in zmarjarjev.

Hrana in postelja: Hoteli Alp, Kanin, Kaninska vas, Camping, privatne sobe (100 ležišč). Gostilne z domačimi jedmi: Pri petelinu, Pod lipco, Martinov hram, Pri Sovdatu.

Recept: Compe s skuto: krompir skuhamo v slani vodi. Serviramo ga «v obilicah» (neolupljenega) s slano ovčjo skuto.

Z. V.

Tudi sodobna glasba na Vin Mondo

Program razstave Vin Mondo predvideva poleg običajnih konferenc, nagajevanj, pukušenj in podobno, tudi mnogo koncertov za mlade. Program teh koncertov je pester in raznoličen, če nekaj je treba očitati organizatorjem. Kako to, da je središče kova bolj zanimiva mladino, to so koncerti v drugih krajih? Sama prireditev Vin Mondo se je začela včeraj v Villi Manin v Passarianu z nastopom sicilijanskega kantavtorja Franca Battiatia.

«Penguins» ter italijanski skupini «Futurim» ter «Sery Angel». V galeriji sami bo razstava foto in zografij. V nedeljo zvečer, vedno ob 21. uri bodo na Rivellinu zaigrali avstrijski «Kunst Gerasdorf», nemška skupina «Pseudoelektronix», finski «Sunvot group», Španci skupine «La otra cara de un jardín», italijanski skupini «Dance Diagram» in «XX Century Zorro» ter slovenska skupina «Električni Orgazam».

Slovenci bodo prisotni tudi z Radjem Študent, ki bo skupaj s IV 112/15 priredil pri Oglejskih vratih center video in performances dokumentacij. V nedeljo bo na vrsti tudi jazz, saj bo popoldne na napoleonski polni nastopila skupina Prhemm; na Rivellinu pa je za oba večera predviden tudi videokoncert.

Palmanova bo torej za dva dni popolnoma spremenila obličje. Zelo zanimivo bo videti, če bo ta, prvi delžni, in med prvimi v Italiji nasploh, poskus večdnevnega totalnega festivala uspel. Predviden je tudi brezplačni kamping izven trdnjave.

V torek 30. t.m., bo na goriškem gradu nastopila pevka Nada, ki že vrsto let poje na raznih festivalih lahko, melodično glasbo, zadnje čase pa bolj sledi novejšim glasbenim modam. Predstavila se nam bo s skupino zelo dobrih igralcev. Prvega septembra so na vrsti kar dva nastopa. V Gorici, vedno na gradu, bo revival rock'n'rolla posvečen Elvisu Presleyju z Little Tonyjem in Bobby Solom. Istega večera, vendar na tržaškem gradu, bomo lahko poslušali popevke znanega kantavtorja Antonella Vendittija, ki se nam bo predstavil v svoji zadnji turneji «One man band», to pomeni, da se je po vrsti let znoval vrnil h klavirju in kitari in nastopa sam, brez skupine. V petek drugega septembra bo v Gorici prireditev «Spominjajmo se Sanremas», kjer bodo nekdanji zmagovalci propalega festivala skušali oživiti lepe čase italijanske melodične popevke. Zadnji koncert, ki bo tudi zaključil celotno prireditev, bo nastop najbolj znane in uspešne italijanske kantavtorke zadnjih dveh let, Tereše De Sio. Neapeljska pevka bo na odru parka Galvani v Pordenonu v nedeljo 4. septembra.

Poleg mlade glasbe so na programu tudi «Carmina Burana» v izvedbi «Clemenc Consort», skupine z Dunaja. Ti Carmina so srednjeveške vinske pesmi, ki jih skupina izvaja s takratnimi glasbili. Na vrsti pride tudi gledališče s Tag-Teatro iz Benetk ter nastopi slavista Sergia Balustracija, ki nam bo predstavil kar dva različna koncerta, vsebina obeh pa je vezana z vinom.

ALEX

Novo obračunavanje telefona

Pred nekaj dnevi smo dobili na dom telefonski račun družbe SIP in vsi smo se najbrž začudili, da je bila tokrat vsota na njem manjša, veliko manjša od prejšnjih. Ni treba da se razburjamo. Cena za uporabo telefona se ni znižala. Kako bi sploh lahko prišlo do tega ko vendar vsak dan bremo o novih podražitvah in o postopnem višanju tarif za razne javne usluge, med katere spada tudi telefon.

Pri družbi SIP so se očitno zavedli, da je postal telefon tako razširjen, naročnik je pri nas že vsak tretji občan, in da imajo nekateri težave s plačevanjem trimesečnega računa. Nekateri sicer trdijo, da bo družba SIP na tak način prej vnovčila denar, vsaka dva meseca namesto treh, kar ji bo prineslo precej bančnih obresti.

Drago Sedmak Fašizem na Goriškem v letu 1923

Vabilo se glasi: «Gospodje tovariši! Čast mi je naznaniti, da mi je začasno bilo pooblašeno mesto tajnika učiteljskega sindikata Vzhodna Furlanija. Zdi se mi odveč, da bi predočil gos. sindikat in pa dolžnost, da ga ima za nas učitelje slaherni lojalni učitelj, kateremu je pri srcu veličina domovine in šole ter moralni in gospodarski interes svojega stanu. Prosim vas z vso vljudnostjo, da bi mi hoteli odposlati do 10. septembra tekočega leta priloženo pristopnico, četudi bi bil odgovor odklonil. Pristop k Narodnemu učiteljskemu sindikatu na obvezuje k vpisu v Narodno fašistovsko stranko. Pismina znaša 10 lir letno. S tovariškim pozdravom C. Rubbia. Gorica, 31. avgusta 1923.»

15. tega pisma. Slovenski učitelji na Goriškem in v celi Julijski krajini so namreč že imeli svojo stanovsko organizacijo, v katero so bili vključeni učitelji vseh prepričan, tudi slovenski fašisti kot npr. Bandelj. Največji vzrok razburjenja pa je bil rok 10. septembra, t.j. datum do katerega se je v Italiji izvršila nova razmestitev učiteljev. Velikokrat se je zgodilo, da je prišlo do zamenjave iz različnih vzrokov. Omenili smo že premestitev učitelja Verča iz Kanala v Smartno v Brdih, kjer je šlo za tipično kazensko premestitev. To je do tedaj bila izjema, ker je šlo za odstranitev slovensko zavednega učitelja; pisalo se je, da bo na njegovo mesto prišel prav Vinko Bandelj, za katerega velja, da je bil glavni organizator fašizma med Slovenci in kompanjon Peternela, ki je postal občinski komisar v Kanalu in general v nekaterih občinah okrog njega.

Učitelje so v glavnem premeščali zaradi sposobnosti, zgodilo pa se je, da tudi zaradi drugih vzrokov. «Goriška straža» je navedla, da je možno, da bi bil vzrok za premestitev tudi ta, da je slovenski učitelj odklonil vpis v fašistični sindikat. Ker je bil njegov predstojnik t.j. okrajni šolski nadzornik Rubbia tajnik tega sindikata, bi lahko učitelja zaradi odklonilnega stališča premestil ali pa odločil o njegovih usodi. Tudi vprašanje lojalnih, oziroma neoljalnih učiteljev je bilo vzrok razburjanja «Goriške straže». Časopis je trdil, da bi s tem, če bi gledali na politično prepričanje, vzgajali med učitelji hinavščino, ki je grob značajev in časopis je vprašal, kako naj ti učitelji potem vzgajajo samostojne, značajne ljudi.

V tem času so bili izpostavljeni policijskim preiskavam posamezniki v okolici Gorice. Kaj je bil vzrok, časopisi niso navedli. «Goriška straža» je zapisala, da «vidijo» nekateri ljudje strahove, ki jih ni. Preiskave so bili deležni npr. trgovca Makuc, živinozdravnik Gerbic, voditelj komunistov Jože Srebrnič in še nekateri komunisti v Solkanu (ali je to maslo Nibranta?), v Šempetru pa bivši župan Černic, Nova stavbena zadruga, društvo «Prešeren», učitelj Kramar, Andrej Blažica, in predsednik posojilnice Jožef Blažica. Da te preiskave niso bile uspešne in da so bile njih vzrok izmišljene prijave, je dokaz, da orožniki niso ničesar našli in tudi nihče ni bil aretiran.

Da so nekateri uživali v lažnih ovadbah, je dokaz preiskava, ki so jo orožniki izvedli v Prvačini. Tam je neki Lo Schiavo, ki je bil po «Edinosti», voditelj tamkajšnjih fašistov, poslal orožnikom ovadbo, da je domača godba igrala «Naprej zastave Slave». Preiskava je pokazala, da je šlo za golo provokacijo in ovadah je bil oštet, oziroma opozorjen, da naj da mir. «Edinost» je zapisala, da bi take orožniške stotnike, kot je bil v Prvačini, rabili v vsaki slovenski vasi.

Uradni list številka 220, je 18. septembra 1923. leta prinesel kraljevi odlok o preureditvi sodstva, ki je zajel tudi ozemlje Julijske krajine. V njem so bile zajete odredbe o službenem razmerju sodnikov iz novih pokrajin. Imel je več členov, najvažnejša pa sta bila 63. in 65. člen, ki se glasita:

ŠESTNAJSTO EVROPSKO PLAVALNO PRVENSTVO V RIMU

Saljnikov, potem brata Petrič

Sovjet tokrat nepremagljiv - Navdušenje v jugoslovanskem taboru - Svetovni rekord Vzhodne Nemke U. Geweniger

«Vedel sem, da moram hitro začeti, kajti brata Petriča iz Jugoslavije sta bila sicer prenevarna in lahko bi se mi ponovilo, da bi ostal brez zlate kolajne.» je dejal po velikem boju v finalu na 400 m kravlj svetovni rekorder sovjetski plavalec Vladimir Saljnikov.

Že po dopoldanskem predtekmovanju je bilo jasno, da so na 400 m kravlj samo trije favoriti. Svetovni rekorder Saljnikov ter jugoslovanska brata Borut in Darjan Petrič. Oba sta bila dobro razpoložena, čeprav se je zdelo, da je Borut malce bolj živčen, kajti moral je braniti naslov, ki si ga je priboril v Splitu.

«Saljnikov je šel samo enkrat v življenju na led. Vedel sem, da tokrat ne bo več, da ga bo težko presenetiti. Tudi sam se je tega zavedal, zato je začel tako hitro, ker na-

Posebej za Primorski dnevnik
STANE TRBOVC

ju je z Darjanom samo na ta način lahko uničil. To mu je uspelo, bil je nepremagljiv in samo čestitati mu moram k zasluženim zmagi. Zdaj sem se tudi dokončno odločil, da bom vendarle nastopil tudi na 1500 m kravlj, kajti z Darjanom lahko v tej tekmi osvojiva še dve kolajni.» je bil nad vse zadovoljen s svojim nastopom jugoslovanski šampion Borut Petrič.

Tudi Darjan Petrič je bil vesel brnaste kolajne 3. mesta, enakega uspeha, kot ga je dosegel v Splitu pred dvema letoma, vendar pa ni bil zadovoljen z načinom, s katerim je ta uspeh dosegel. Nekom trdo je plaval in predvsem Saljnikov ga je ubil s svojim tempom. Omeniti velja, da sta jugoslovanska plavalca dosegla 3. oziroma 5. rezultat na svetu v letošnji sezoni na 400 m kravlj. To vsekakor dokazuje vso njuno vred-

nost, sposobnost in kvaliteto, ki naj bi prišla ponovno do izraza tudi na prihodnjih olimpijskih igrah v Los Angelesu. Vsekakor pa je treba reči, da sta Petriča vnovič presenetila strokovnjake, ki se nikakor ne morejo navaditi, da bratov Petričev na evropskih in svetovnih lestvicah skoraj vso sezono ni najti, nato pa se na najbolj pomembnem tekmovanju pojavita in posegata celo po kolajnah.

400 m kravlj za moške je bil vsekakor vrhunec večera, čeprav je bila to prva tekma. Tudi ostali so prav zaradi slovesa te klasične discipline ostali nekako v senci, čeprav tega seveda ne zaslužijo. Vzhodna Nemka Ute Geweniger je vnovič popravila svoj zares fenomenalen svetovni rekord na 100 m prsno, sovjetska štafeta je popravila evropski rekord na 4x100 m kravlj, Anglež Moorhouse je po bronu v Splitu in srebru na 100 m v tukajšnjem bazenu vendarle osvojil na 200 m prsno tudi zlato kolajno in potrdil, da sodi v vrh najboljših prsačev na svetu.

EP V ŠTEVILKAH

Izidi

PLAVANJE

400 m PROSTO (MOŠKI)
1. Saljnikov (SZ) 3'49"80; 2. Borut Petrič (Jug.) 3'51"96; 3. Darjan Petrič (Jug.) 3'52"60.
100 m DELFIN (ŽENSKO)
1. Geissler (NDR) 1'00"31; 2. Polit (NDR) 1'00"92; 3. Savi-Scarponi (It.) 1'01"37.
200 m PRSNO (MOŠKI)
1. Moorhouse (VB) 2'17"49; 2. Vermees (Madž.) 2'18"27; 3. Kis (SZ) 2 min. 18"72; 5. Avignano (It.) 2'22"00.
100 m PRSNO (ŽENSKO)
1. Geweniger (NDR) 1'08"51 (svetovni rekord); 2. Gerasch (NDR) 1 min. 09"62; 3. Bogomilova (Bolgarija) 1'10"69; 7. Seminatore (It.) 1'11"56.
ŠTAFETA 4x100 m PROSTO (MOŠKI)
1. Sovjetska zveza 3'20"88 (evropski rekord); 2. Švedska 3'22"02; 3. NDR 3'23"02; 5. Italija 3'23"83.

VATERPOLO

A SKUPINA
Izidi 5. kola
Slovenija - ZRN 8:7 (1:3, 3:1, 2:0, 2:3); Jugoslavija - Romunija 11:8 (2:3, 3:0, 3:3, 3:2); SZ - Madžarska

12:10 (3:3, 3:4, 3:1, 3:2); Nizozemska - Italija 10:8 (3:3, 3:1, 3:3, 1:1).
Lestvica
SZ 10, Jugoslavija in Madžarska 7, Španija 6, ZRN, Italija in Nizozemska 3, Romunija 1.

B SKUPINA

Francija - Danska 20:5; Belgija - Avstrija 7:6; Grčija - Bolgarija 11:7.
Lestvica
Grčija 8, Francija in Bolgarija 6, Švedska 4, Avstrija, Danska in Belgija 2.

UMETNOSTNO PLAVALJE

POSAMEZNICE
1. Wilson (VB) 180,33; 2. Hermine (Francija) 172,767; 3. Hanisch (ZRN) 172,600; 7. Terenzi (It.) 155,582.

KOLAJNE

NDR	11	12	4
Sovjetska zveza	6	4	5
ZRN	3	1	5
Velika Britanija	2	1	1
Švedska	1	1	0
Italija	1	0	2
Bolgarija	1	0	1
Madžarska	0	2	0
Nizozemska	0	1	4
Jugoslavija	0	1	1
Francija	0	1	0
Španija	0	0	1
Češkoslovaška	0	0	1
Romunija	0	0	1

Današnji spored

VATERPOLO

A SKUPINA
SZ - Jugoslavija, Španija - Nizozemska, Madžarska - Romunija, Italija - ZRN.

B SKUPINA
Grčija - Francija, Bolgarija - Danska, Švedska - Belgija.

UMETNOSTNO PLAVALJE

Dvojice, FINALE
PLAVANJE
(ob 18. uri)
200 m mešano (ženske); 200 m delfin (moški); 800 m prosto (ženske); 100 m hrbtno (moški); 4x100 m mešano (ženske).

Slabi rezultati «azzurrov» v vaterpolskem turnirju so posledica velikega optimizma pred začetkom EP. Kljub zagotovilom po prvih sporedskih kvalifikacijah kaže, da bo običajna trener Gianni Lonzi. Možna zamenjava naj bi bil Fritz Dennerlein, brat zveznega trenerja za plavanje.

NA MITINGU V PIZI

Tamara Bikova 2,04 m v višino

PIZA — Svetovni rekord (2,03 m) ni zadostoval Sovjetinji Tamari Bikovi za zmago na nedavnem evropskem atletskem pokalu v Londonu, saj je isto znamko v prvem poskusu preskočila tudi Zahodna Nemka Urike Meyfath (Bikova je namreč v prvem poskusu podrla letvico). Sovjetska atletinja pa je takoj po tekmovanju izjavila, da se bo čimprej poskusila povzpeti še višje. To ji je uspelo že na sinočnjem atletskem mitingu v Pizi, kjer je za centimeter popravila nekaj dni staro svetovno znamko.

Na istem tekmovanju je Čehoslovajkinja Jarmila Kratochvilova premočno zmagala v teknu na 200 m (22"46) pred Sovjetinjo Molokovo (23"85).

Na mednarodnem košarkarskem turnirju

Ljubljanski Olimpiji tretje mesto

V malem finalu je tesno premagala tržaško moštvo Bic

FINALE ZA 3. MESTO
Olimpija — Bic 92:90 (52:39)

OLIMPIJA LJUBLJANA: Blaznik 8 (2:3), Brodnik 29 (5:8), Janžek, Mržek 10, Subotič 30 (4:4), Hauptman 8, Todorović 2 (2:3), Santelj 7 (1:5), Mičunovič.

BIC TRST: Bobicchio 4 (3:6), Goti 28 (6:12), Tonut 27 (3:5), Palumbo 6, Sterle, Cenderelli 2, Fabbriatore, Trampus 4 (0:3), Martin 18 (6:6), Colmani.

SODNIKA: Fegac in Minišini iz Trsta. PM: Olimpija 14:18, Bic 18:32. PON: Martin (38). ON: Olimpija 26, Bic 18.

Olimpija je povsem zaslužno pre-

magala v finalu za 3. mesto tržaški Bic. Tekma je povsem zadovoljila sicer maloštevilno publiko, saj so igralci obeh ekip prikazali hitro in občasno tudi duhovito igranje. Olimpija je bila skoraj neprenehoma v vodstvu, Bic pa je dve minuti pred koncem po zaslugi Gotija in Tonuta celo prešel v vodstvo. Neizkušenost tržaških igralcev pa je botrovala k dejstvu, da je Olimpija z odličnim pressingom v zaključnih potezah ponovno prevzela vodstvo in tesno zmagala. V vrstah domačinov sta se izkazala Tonut in Goti (le-ta pa je zgrešil zadnji met, ki bi lahko privedel do podaljškov), pri Olimpiji pa sta največ pokazala stre-

lec Brodnik in Subotič, ki je dokazal, da ponovno prihaja v staro formo.

FINALE ZA 1. MESTO

Carrera — Lebole 90:83 (34:38)

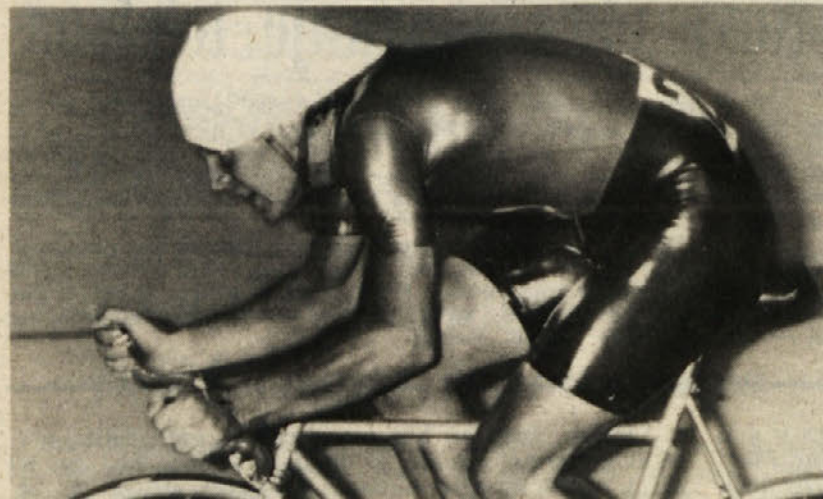
V sinočnjem finalu za prvo mesto je beneška Carrera premagala Lebole in tako osvojila letošnji turnir za «Trofejo Miljske riviere».

Wiley (25 točk) in Allen (26) sta bila najboljša strelca v vrstah Carrere, Shelton (32) in Collins (20) pa pri Leboleju.

Končni vrstni red

1. Carrera Benetke; 2. Lebole Mestre; 3. Olimpija Ljubljana; 4. Bic Trst.

Sovjetom še ena zlata kolajna

Sovjet Viktor Kupovec, ki je v zasledovalni vožnji za amaterje osvojil zlato kolajno (Telefoto AP)

ZÜRICH — Na svetovnem kolesarskem prvenstvu v dirkališnih vožnjah za amaterje so Sovjeti v drugem dnevu tekmovanja osvojili še eno zlato kolajno. Priboril jo je Viktor Kupovec, ki je v finalu zasledovalne vožnje za amaterje premagal Vzhodnega Nemca Berndta Diterta.

V tej disciplini pa so Sovjeti osvojili še bronasto kolajno, saj je v malem finalu Dajnis Ljepinč odpravil Vzhodnega Nemca Maria Herniga.

Po drugem dnevu tekmovanja v Zürichu je bera kolajn naslednja:

	Z	S	B
SZ	2	0	1
Švica	1	0	0
NDR	0	1	1
ZRN	0	1	0
Avstralija	0	1	0
ZDA	0	0	1

● **ITALIJAN ANTONIO TOGNANA** (lancia rally) je zmagovalec avtomobilskega rallyja po Halkidiki. Na 2. mesto se je uvrstil Mehta (Ken.), tretji pa je Tognanov rojak Zanussi (lancia rally). Četrti je bil Grk Leonidas (renault 5 turbo), peti pa Francoz Defour (talbot simca).

Na dvajseti dirki formule ena za VN Nizozemske

V Zandvoortu se obeta izenačen boj

ZANDVOORT — Skupno z nedeljsko dirko za VN Nizozemske manjkajo do konca letošnje sezone v formuli ena še štiri preizkušnje in nova zmaga Francoza Prosta (renault) bi pomenila tudi konec sezone. Prost ima namreč kar 14 točk prednosti pred drugouvrščenim Brazilcem Nelsonom Piquetom (brabham), medtem ko tretjevrščenim Arnoux (ferrari) zaostaja za 17 in četrtouvrščenim Tambay (prav tako ferrari) za dvajset.

Proga v Zandvoortu pa je odprta vsakemu rezultatu. Medtem ko je bilo dirkališče v Hockenheimu primernejše ferrariju in v Zeltwegu renaultu, pa je tokrat težko karkoli napovedati. Na progi je namreč vrsta hitrih zavojev, na katerih se bolje znajde renault, kot tudi ostrih ovinkov, na katerih pride bolj do izraza moč fer-

rarijevega motorja. V ta boj pa bi se znala uspešno vključiti prav Brabhamova pilota Piquet in Patrese.

Veliko pričakovanje tokrat vlada za nastop Laude in Watsona, ki bosta prvič imela na razpolago turbo pogonjalnik porsche. Njuni McLaren z osemvaljnim cosworthom bo namesto dosedanjih 500 konjskih moči pogonjalo kar 650, tako da bi morala biti enakovredna ostalim, ki razpolagajo s turbo motorji. Vendar treba tudi upoštevati, da so vsi turbo v začetku imeli nemalo nevšečnosti, zato pri McLarenu ne skrivajo previdnosti. Obenem pa ne gre prezreti, da so Nemci znani po svoji natančnosti in če k temu dodamo še, da so nov motor pripravljali kar dve leti in zanj potrošili okrog šestnajst milijard lir, lahko pričakujemo, da ne bi smel ve-

liko ali pa sploh nič zaostajati za ostalimi.

TOTIP

1. — prvi	1	1
drugi	X	1
2. — prvi	1	X
drugi	X	1
3. — prvi	2	1
drugi	1	X
4. — prvi	2	1
drugi	X	2
5. — prvi	1	X
drugi	X	1
6. — prvi	1	2
drugi	1	2

Mladi «azzurri» zopet izgubili

PALMA DE MALLORCA — Italija se je na svetovnem mladinskem košarkarskem prvenstvu dokončno poslovila od borbe za kolajne. «Azzurri» so namreč izgubili proti Braziliji z 68:79 (43:41).

V sinočnji tekmi pa so Italijani premagali Argentino po podaljškju z 91:88 (46:46, 78:78).

Od jutri teniški turnir v Gorici

Jutri se v Gorici prične teniški turnir za 8. memorial Giovanni Baum. Turnir je namenjen igralcem vsedravnih kategorij B-3, B-4, C in NC in je gotovo najpomembnejša tovrstna prireditve letos v naši deželi. Predvidena je udeležba okrog 180 tekmovalcev iz vse Italije, ki bodo nastopili na moškem in ženskem turnirju ter turnirju moških parov.

Turnir Baum se bo nadaljeval do nedelje, 4. septembra, ko bodo na sporedu finalna srečanja in podelitev prehodne trofeje.

Italijanski pokal: Lecce-Fiorentina 1:1

LECCE — Z zadnjem srečanju 2. kola italijanskega nogometnega pokala (skupina 8) sta včeraj Lecce in Fiorentina igrala neodločeno 1:1 (1:0). Domačini so povedli z Bagnatom (35), gostje pa so izenačili s Pulicijem (76).

LESTVICA 8. SKUPINE: Ascoli 4, Fiorentina 3, Como in Lecce 2, Casertana 1, Pescara 0.

Danes igra za vas

Marko Oblak

Marko Oblak, domači košarkarski delavec, se že več let požitvovno ukvarja pri Boru, kjer v glavnem trenira. Prejšnji teden je Rado Gradec pravilno zadel šest rezultatov

Totocalc

Bologna - Napoli	2
Campania - Pistolese	X
Campobasso - Carrarese	1
Foggia - LR Vicenza	X
Lecce - Ascoli	X
Palermo - Torino	X
Parma - Avellino	1
Perugia - Bari	1
Pescara - Como	X
Sambenedet. - Inter	X
Taranto - Lazio	2
Triestina - Sampdoria	1
Verona - Catania	1

Pogovor s trenerjem italijanske odbojbarske reprezentance

Prandi: «S svojimi fanti sem izredno zadovoljen»

Novega trenerja moške italijanske odbojbarske reprezentance prof. Silva Prandi ni težko predstaviti. Ze preden je prevzel krmilo reprezentance je bil v italijanskih odbojbarskih krogi dobro poznan in peten trener. S klubom, Cus Turin potem Robe di Kappa in nazadnje samo Kappa, je osvojil vrsto lavorik, da je bil prav gotovo najbolj uspešen klubski trener. Zadnji dve leti pa se je morala njegova ekipa zadovoljiti z 2. mestom v Italiji.

Kljub temu, da je bil v Vidmu izredno zaposlen, morda še več glede intervjujev s številnimi novinarji, kot s samim delom z reprezentanco, je dobil nekaj minut časa tudi za pogovor z nami.

«Kako bi ocenili dosedanjo sezono, to ste po odstopu Carmela Pittere prevzel reprezentanco?»

«S fanti sem izredno zadovoljen, ker najprej smo si priborili na Nizozem-

skem vizitko za nastop na letošnjem EP v Vzhodni Nemčiji, na univerziadi v Kanadi pa je bila Italija tretja in je tako osvojila bronasto kolajno. Končni zmagovalci smo še turnirja Rim - Pariz - in v Vidmu smo še osvojili dragoceno lovoriko ob tisočletnici glavnega furlanske mesta. Z zadnjima nastopoma z Južno Korejo in NDR sem bil izredno zadovoljen, ker so fantje znali spremeniti potem tekme po prvem izgubljenem nizu in s tem dokazali, da so psihološko stabilni, kar bo v nadaljevanju sezone še kako potrebno, in se najhujših dven nasprotnikov niso prestrašili. Tehnično pa moramo še marsikaj popraviti in to predvsem blok, ki je naša šibkost.»

«Znani sta tudi skupini prihodnjih sredozemskih iger v Casablanci, kjer je Italija velik favorit za končno zmago?»

«V skupini bo najhujši tekmeec Francija, ki je dobro poznana in smo jo

v zadnjih dveh letošnjih nastopih premagali. Res, da so v Vidmu malo taktizirali, a mislim, da nimajo kart, ki bi jih zakrivali. Za končno zmago pa je favorit Jugoslavija, ker bo nastopila z znanimi in prekaljenimi odbojkarji, kot so Tasevski, Trifunović, Lozanić, Travica, Caušević in ostali, ki imajo za seboj številne težke mednarodne nastope.»

«Iz Maroka pa vas pelje pot še na najpomembnejše letošnje tekmovanje na EP v NDR. Kakšne so možnosti Italije?»

«Igramo v skupini skupaj s Francijo, Romunijo in Poljsko. Vse je odvisno od prvega srečanja, ko se bomo spopadli z Romunijo. Če premagamo tega nasprotnika, imamo možnost igranja v skupini najboljših. Verjetno bo Poljska nepremagljiva, ker je prevzel to reprezentanco spet stari lisjak Wagner, ki je to reprezentanco popeljal do svetovnega in olimpijskega naslova.»

«Za prihodnjo sezono so na vidiku kakšne spremembe pri sestavi vaše reprezentance?»

«Če ne bi prišlo do čudeža glede nastopa in kvalifikacij za nastop na OI v Los Angelesu, bo treba dati prednost mladim, kot so Vullo, Andrea in Paolo Lucchetta ter Di Luigi, ki so mladi in imajo po 19 do 20 let. Tudi ostali niso stari: Errichiello, Bertoli, Darnetto in Rebaudengo. Povsem pa nista še odslužena niti kapetan Negri in Lanfranco.»

«Bili ste zagovornik, da je klubski trener lahko tudi trener reprezentance, ker samo tako je lahko v stalnem neprekinjenem odbojbarskem utripu. Ti dve dejavnosti nista preveč naporni?»

«Trenutno ne čutim nobene utrujenosti, pa čeprav je avgust mesec izteka. Bistveno je v tem, da si človek zna delo dobro razporediti. Na kratko povedano zaenkrat ni nobenih težav.» (G. F.)

V PRIJATELJSKIH TEKMAH
Zmaga in poraz Italijanov

Italijanska rokometna reprezentanca je odigrala na Koprskem dve prijateljski tekmi, ki sta sodili v okvir priprav na svetovno rokometno prvenstvo C skupine. Najprej so Italijani premagali ekipo iz Izole z izidom 21:17; v naslednjem srečanju v Hrpeljah pa so izgubili proti domačemu Jadranu z 22:19.

Tekmi si je ogledalo precejšnje število gledalcev, med katerimi tudi mnogi iz zamejstva, ki so se mudili v tistih dneh na oddihu na slovenski obali.

● **FINSKA - DANSKA 0:0.** V izločilnem nogometnem srečanju za olimpijski turnir (skupina B) sta Finska in Danska igrali neodločeno brez zadetkov.

● **SWANSEA - MAGDEBURG 1:1.** V prvem srečanju pokala pokalnih prvakov so nogometaši Swansea in Magdeburg igrali neodločeno 1:1.

Smith pred «velikim» Lewisom

Na ziriškem atletskem mitingu so dosegli vrsto izjemno dobrih izidov. V srečanju pozornosti pa je bil dvoboj na 200 m, v katerem je Calvin Smith premagal svetovnega prvaka Lewisa. (Foto AP)

Desetdnevni košarkarski tečaj v Premanturi Kontovelci in poletovci so se mnogo naučili

Tudi letos je ŠD Kontovel organiziral košarkarski tečaj v Premanturi, v čudovitem kraju blizu Pulja. Tečaja se je udeležilo 18 košarkarjev Kontovela in Poleta, ki so vseh deset dni pridno trenirali pod večjo roko Mariborčana Mira Kalezića in dveh domačih trenerjev Petra Stoke in Livija Emilija.

Tečaj je povsem uspel, saj so vsi udeleženci pokazali veliko volje do dela, poleg tega pa so še dosledno izvajali trenerjeva navodila, predvsem za izboljšanje individualne tehnike. To se je takoj poznalo že pri medsebojnih prijateljskih tekmah. Igralci so s samozavestnejšo igro z večjo lahkoto dosegali koše, ne da bi pri tem seveda zanemarjali obrambe, ki je bila na treningih ravno tako deležna specifičnih vaj. Napredek pa je prišel do izraza še v večji meri, ko so naši fantje igrali prijateljsko tekmo z leto starejšimi in zato tudi višjimi igralci iz Slivnice pri Mariboru, ki so bili ravno tako na poletnih pripravah. To srečanje so od-

grali res odlično in na koncu tudi povsem zaslužno osvojili s 65:56. V naših vrstah so posebno blesteli Aljoša Terčon (36 točk), Venier (14) in Štoka (8).

Predzadnji dan tečaja pa so naši košarkarji odigrali še prijateljski turnir v Pulju, na katerem sta sodelovala še Slivnica in domača Puljanca. V prvi tekmi so naši z lahkoto premagali Puljčane s 70:36 in s tem tudi dokazali, da so bili za razred boljši od domačinov. V tekmi s Slivnico pa tokrat naši niso zaigrali najbolje. Začeli so katastrofalno saj so Mariborčani že v uvodnem delu vodili s 17 točkami razlike. V nadaljevanju so Kontovelci le zaigrali nekoliko bolje in se tako približali na sami dve točki, vseeno pa so nato izgubili.

Prišel je tudi zadnji dan tečaja. Tečajniki so tekmovali med seboj v košarki in v raznih drugih igrah. Ob končnem seštevku točk se je na prvo mesto uvrstila skupina, ki so jo sestavljali: Andrej Pertot I., Ivo Gru-

den, Marko Rupel, Vojko Sosić in Andrej Gruđen; na drugem mestu so bili: Aljoša Terčon, Erik Cingerla, Marko Sedmak in Andrej Pertot III.; tretji pa: Igor Štoka, Tomaž Ban, Mitja Čebulec, Edi Ciani; četrti: Matej Venier, Erik Dolhar, Andrej Pertot II., Janez Berdon in Peter Regent.

Na koncu je posebna komisija določila kot najbolj perspektivnega tečajnika Mitjo Čebulca, najboljšega napadalca Aljošo Terčona, najboljšega obrambnega igralca Igorja Štoko, najbolj simpatičnega Tomaža Bana, najbolj «lušnega» Marka Sedmaka. Priznanje pa je dobil še Janez Berdon kot najmlajši tečajnik. Ob zaključku so bili vsi igralci nagrajeni. H. L.

● **BONHOF KONČAL.** Zahodnonemški nogometaš Rainer Bonhof, 31 let, svetovni prvak leta 1974, je odločil, da bo opustil nogomet. Že dolgo ga namreč pesti poškodba in nikakor ne more okrevati.

Od 2. do 10. septembra v Seči pri Portorožu Kamp za mlade Borove košarkarje

Mlajši Borovi košarkarji bodo tudi letos preživeli teden dni na skupnih pripravah v šolskem športnem centru v Seči pri Portorožu. Borov košarkarski labor se bo odvijal od 2. do 10. septembra, udeležili pa se ga bodo igralci iz letnikov 1969, 1970, 1971 in 1972. Za organizacijo in strokovno vodstvo kampa sta zadolžena Valter Vatovec in Igor Canciani, katerima bodo pri delu pomagali še drugi mlajši domači trenerji.

Udeleženci Borovega kampa bodo dnevno opravili po dva treninga v skupnih jutranjih urah pa bo na programu krajši trening telesne priprave. Poleg tega bodo imeli udeleženci še dovolj časa za kopanje in zabavo.

Valter Vatovec

vo, pomerili pa se bodo tudi v drugih športnih zvrsteh (plavanje, kros, nogomet).

Košarkarski treningi bodo obsegali predvsem vadbo osnovnih elementov individualne tehnike in (za starejšo skupino) osnove košarkarske taktike v obrambi in napadu.

Predhodno (od 28. avgusta do 2. septembra), bo v Seči začetniški trenerski tečaj za mlade Borove trenerje. Tečaj bosta vodila Valter Vatovec in Igor Canciani, mladi trenerji pa se bodo takoj po tečaju vključili neposredno v praktično delo na igrišču, saj bodo vodili treninge naših mladih košarkarjev. (Cancia)

obvestila

Košarkarski odsek ŠZ Bor
obvešča starše vseh udeležencev košarkarskega kampa v Seči pri Portorožu, da je cena dnevnega bivanja v šolskem športnem centru v Seči narasla na 500 din dnevno, tako da znaša enotedensko bivanje 4400 din na osebo. Druge informacije dobite na tel. številki 567-248 vsak dan od 9. do 13. ure.

SK Devin
se bo udeležil iger brez meja, ki jih organizira SK Lokve, v nedeljo, 28. t.m., ob 14. uri. Vabljeni člani in prijatelji kluba.

TPK Sirena
organizira jutri, 27. t.m., na društvenem zemljišču v Barkovljah tradicionalno «KARAMALADO». Priče-

tek ob 14. uri z regato odraslih na oštim'stihu». Na programu je tudi razstava humorističnih vinjet in lepljenk slikarja Atilija Kralja, nastop čarodeja in srečolov. Praznik bo tudi v primeru slabega vremena.

ŠZ Sloga - planinski odsek
organizira v nedeljo, 28. t.m., in v ponedeljek, 29. t.m., vzpon na Triglav. Odhod iz Bazovice ob 6. uri zjutraj. Vabljeni planinci! Za pojasnila telefonirati na št. 226-283 - Viktor Stopar.

ŠD Vesna
vabi vse dečke, tudi iz okoliških vasi, ki bi radi igrali nogomet in ki so rojeni od 1.7.1968 do 30.6.1970, da se zglasijo vsak dan na igrišču v Križu od 18.30 dalje.

Danilo Lokar Peta protiletalska

«Točen je pa res. Kmalu ne bom več imela kaj opraviti tu, le molžo.

A nekega dne je iskala golido in je ni našla. Potem je prišel Robert, prinesel posodo mleka in se muzal.

«Pa nisem jaz. Jaz ne znam. Elektromehanik sem.»

Tako je bila krava pomolžena poslej četrte ure prej in dekle je prekrizalo roke v naročju in reklo: «Kaj bom pa jaz delala?»

Neke noči je prišel mimo živinozdravnika, ki se bil silno zakasnil. Bil je vinjem. Burja je vila nad šel mimo hiše, se je zaplet vanje in padel. Zaklel je hudo in preklinjal kar naprej, kakor bi hotel koga izzvati.

«Straža za barako je kriknila: «Stoj!»

Pijanec je klel glasneje in straža je ponovila: «Stoj!»

Ker ni videl, le slišal razgrajača, je zaklical v tretje: «Stoj!»

in istočasno ustrelil v zrak.

3. V hiši se je posvetilo, skozi okno je kriknil podčastnik:

«Kaj se je zgodilo?»

Stražnik je teklen okoli hiše in razburjeno vpil: «Kje je? Kje je?»

Visoko na svislih se je prikazal Robert in vprašal: «Si ga videl? Tu spodaj leži.»

Straža je kriknila: «Uporniki so nas napadli, ka-li?»

Izza Robertovega hrbita se je vzdignil v svislih Bernard in siknil: «St! Pst, zbudili boste hišo! Predramili gospodično!»

Nekdo se je v temi glasno zasmel.

Živinozdravnika so rešili iz skrotovičenega živca in ga prišli pod pazduho. Peljali so ga na zasliševanje. Podčastnik mu ni hotel verjeti, kdo je. Zakričal je vanj: «Stoj pokoncu pred mano! Kako pa stojiš!»

Pijanec se ni mogel vzravhati.

Odpeljali so ga na karabinjersko postajo v zapor. Bernard je stal na vratih senika in sikal: «Neolikani ljudje! Kaj robantite? Ne poznate manire! Vso hišo vzdignete pokonci. Gospodična ima rahlo spanje.»

Fantje so sedeli na nasipu krog topičev, drugi na tleh s prekrizanimi nogami. Podčastnik je držal kompas v rokah in razlagal, kako je treba streljati, če pridejo sovražni zrakoplovi s severa, kako, če pridejo z juga.

Na vrtu se sklanja med grahom deklica in skuša ostati kolikor mogoče s hrptom proti vojakom. Ti se previdno ozirajo.

«Koliko nagneš tedaj top?» se obrne podčastnik k Robertu.

«Za devetdeset stopinj,» odgovori ta.

«Popolnoma napačno. Neslo bi naravnost v vas, v cerkev. Zakaj ne paziš?»

Robert zardi.

Deklica se je globoko sklonila.

Podčastnik vpraša Alberta.

«Ne vem,» se Albert ozira okoli sebe.

Podčastnik stopi proti vrtu.

«Gospodična, prosim, s topom bomo poskušali streljati,» pravi, «pojdite v hišo!»

Navihana deklica se zasmee in pravi: «Ze grem,» in drži košaro graha pred sabo. «Samo, da hiše ne porušite.»

«Vašo hišo? Kaj pa mislite? Bog ne zadeni,» se ta zopet odpravlja proti bateriji.

A strašnega strela ni bilo, deklica se je zaman pripravljala.

Nesla je skledo žgancev Stoju. Žival se ji je od daleč dobrikala, legla na trebuh in skakala na verigi na zadnjih nogah.

«Na, na, na!» ga je trepljala po bokih in mu smejala verigo.

Nepopisno je bila žival srečna in jo je obletala vse do hišnega praga. Nato se je vrnila k skledi

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski

dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa
Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Nekateri kalabrijski župani mafiji nikakor niso po godu

CATANZARO — Nobena novost ni, da mafija na italijanskem Jugu deluje na skoraj vseh področjih družbenega, političnega in gospodarskega življenja. Ustrahovanje je njeno tradicionalno orožje, če pa to ne zaleže, se «onorata società» spravi od besed k dejanjem: številni krvavi zločini so tragičen dokaz.

Kronika te dni beleži dva primera ustrahovanja, oziroma vmešavanja v krajevne politične razmere. Prvi se je pripetil v kalabrijski občini Fuscaldo, kjer so neznanci s številnimi revolverjskimi strelji «okrasili» avtomobil načelnika socialdemokratske svetovalske skupine v občinskem svetu, prof. Nataleja Filella. Napadeni, ki ni utrpel poškodb, je karabinerjem izrazil prepričanje, da gre za ustrahovalni atentat, povezan z njegovo politično dejavnostjo. To je še posebno verjetno ob dejstvu, da je bil prof. Filella, na osnovi sporazuma med KD in PSDI, pred dnevi določen za kandidata za novega župana, ki ga bodo volili 29. avgusta.

Drug primer ustrahovanja pa je imel za posledico odstop demokrščanskega župana v kraju Sant'Onofrio, Vita Facciola, ki je v zadnjih mesecih doživel več atentatov in smrtnih groženj. Njegov primer pa je pršel na ušesa tudi vsedravnim voditeljem KD in 2. septembra bo v Sant'Onofrio prispel pristojni za lokalne uprave v vodstvu stranke, poslanec D'Onofrio, da bi skušal zglati nesoglasja v krajevni KD, ki so izbruhnili po županovem odstopu. Facciolo je namreč pred časom izjavil, da njegova odločitev ne izvira le iz vrste mafijskih atentatov, temveč tudi iz notranjih, bolj ali manj skritih nasprotij med krajevnimi demokrščanskimi veljaki.

Najlepše so se nastavile fotografu

Sarah Jane Hutt, prikupna temnolaska iz Wimborna, je bila izvoljena za najlepše dekle v Veliki Britaniji. Takoj po proglasitvi rezultatov se je Sarah skupaj z drugouvrščeno Karen Moore (desno) in tretjeouvrščeno Nicola Stanlej nasmejano nastavila fotografu

Madžarski matematik pred nedavnim ustanovil poseben sklad Rubik pomaga mladim izumiteljem s finansiranjem raziskovalnega dela

BUDIMPESTA — Med 200 najrazličnejšimi skladi je na Madžarskem nedvomno najnovejši in finančno najmočnejši sklad, ki ga je nedavno ustanovil izumitelj znanega «čudežnega kocke» Erne Rubik. Sklad ima kapital 7 milijonov forintov, kar je približno 150 tisoč dolarjev, za cilj pa si je zastavil podporo vsem tistim sodržavljanom, ki imajo inovatorske ideje, ne pa sredstev, da bi jih praktično uresničili.

Erne Rubik, do nedavnega skromen in nepoznan tehnik, a z živo in plodno iznajdljivostjo, je torej namenil del svojih ogromnih zaslužkov, ki jih prejema iz najrazličnejših držav sveta, vsem svojim sodržavljanom, ki jim inovatorska žilica ne daje miru. Seveda sklad ne razmetava z denarjem. Vsakdo, ki si želi finančno podporo za uresničitev svoje zamisli, jo mora predhodno predstaviti žiriji sklada, ki jo sestavljajo priznani strokovnjaki. Končno oceno pa vsekakor da Rubik.

Sklad finančno podpira uresničitev raznih zamisli do prvih uspehov, kasneje si skrb za nadaljnje uresničevanje prevzame sklad za inovacije pri madžarski državni banki. Rubik je namreč upravičeno prepričan, da je pot vsakega odkritja, vsake iznajdbe najtežavnejša v začetku, ko pa so jasni prvi obrisi, je vsa zadeva praktično rešena.

V nekaj tednih od ustanovitve tega neobičajnega sklada je žirija izvedencev iz najrazličnejših strok prejela preko 130 predlogov. Med njimi so poleg običajnih, ki predlagajo inovatorske postopke za varčevanje z energijo, za povečanje produktivnosti v kmetijstvu in za nove zapletene igrače, tudi taki, ki imajo le malo možnosti za konkretno uresničitev, a jim komisija Rubikovega sklada prav tako posveča enako pozornost. Ni namreč rečeno, da ni mogoče iztržiti kaj konkretnega tudi iz predlogov raznih zanesencev.

Sirsko letalo v Fiumicinu morda žrtev atentata

RIM — Obstaja vsaj en dokaz, ki da slutiti, da je bil požar, ki je prejšnji petek na pol upepelil v Fiumicinu reaktivno letalo sirske letalske družbe, namenjen, oziroma, da ga je povzročil atentat. Ko so tehniški znanstvene policije pregledali srednji in sprednji trup letala, so našli tu dve litrsko steklenico, ki je bila ožgana in nazobčana. Prav na tistem mestu je po pričevanju očividcev izbruhnil požar.

Domnevajo torej, da je bil požar namenjen, povzročila pa ga je prava steklenica. V njej naj bi bila vnetljiva tekočina (morda bencin ali kaj podobnega), a neznani storilci so verjetno priložili tekočini stekleničico s kemijskim vžigalnikom. Ko je kislina razjedla stekleničico, je vžigala vnet-

ljivo zmes. Tedaj so izbruhnili visoki plameni, ki so jih priče dobro opisale.

Ker je požar izbruhnil 6 minut pred poletom (letalo je dobilo dovoljenje, da vzleti 25 minut kasneje kot predvideno), domnevajo, da je bil atentat predviden za čas po vzletu samega letala. Če bi se to zgodilo, bi bila katastrofa strašna. Na letalu je bilo namreč 10 članov posadke in 132 potnikov.

Gasilci so se morali truditi pol ure preden so pogasili zublje. Vse okolišnice požara preiskujejo policijske in sodne oblasti, na delu pa je tudi komisija civilnega letalstva. Nezgodna ni terjala nobene žrtve. Nevarnost pa je bila velika, ker je bilo v bližini tudi letalo azijskih zračnih prevozov.

Zaradi praznovanj ob življenje

MADRID — V španskem mestu Bilbao se te dni odvija «veliki teden», to je že tradicionalna poletna praznična manifestacija. Organizatorji so se spčetka bali, da bo zaradi sporov tako imenovane vojne zastav med Španci in Baski prišlo do neredov. Zdi se pa, da sta se nasprotna tabora za priložnost domenila za krajše premirje.

Praznični dnevi pa vseeno niso potekali v miru. Verjetno preveč vročekrvni Španci se neradi odpovejo še tako nevarnim zabavam, ki pa so že stale človeško življenje.

Silovito neurje v Toskani

LIVORNO — Obilnemu deževju, ki je te dni zajel vso toskansko obalo, je v sredo zvečer sledilo silno neurje in povzročilo poleg znatne gmočne škode še človeško žrtev. 32-letni Franco Cosimi, lovski čuvaj, se je v sredo zvečer okoli 21. ure vračal s svojim avtomobilom z osemletnim sinom domov, ko je voda, ki je prestopila bregove, nenadoma zanesla vozilo s ceste. Truplo lovskega čuvaja so gasilci po nekaj urah našli v nekem jarku, karabinerji pa so avtomobil zapazili v bližnjem hudourniku. Cosimovega sina pogrešajo.

Nesprejemljiva odločitev v ZRN

BONN — Nemško zvezno notranje ministrstvo je včeraj v Bonnu potrdilo odločitev, da bodo iz seznama skrajnih organizacij, ki jih je treba posebno nadzorovati, izključili zvezno združenje bivših nacističnih vojakov. Odločitev je takoj izzvala vrsto protestov.

Dozlej nepoznan drobec iz znane bitke pri Visu Jazbec Jurij, galeot in junak

KOPER — «V slovitih bitki avstro-ogrskih ladjevja z italijanskim pri Visu, leta 1866 niso bili samo Dalmatinci, Istrani in Primorci, ampak tudi ljudje s celine,» nam je povedal Metod Jazbec iz Kopra, potem ko so v Delu objavili nekaj podatkov o zgodovinskem dogodku siovitte bitke pri Visu. To bitko Metod Jazbec dobro pozna predvsem zato, ker je bil v njej udeležen tudi njegov praded Jurij Jazbec.

Rodil se je 1833 na Babni reki (pri Smarjah pri Jelšah), komaj 18-letnega so ga biriči prijeli in odgnali k soldatom. Njegovi domači niso vedeli zanj polnih 12 let. Ves ta čas pa je bil Jurij Jazbec vključen na avstro-

ogrskih galejah in garal za svoje življenje. Po zmagi admirala Tegethofa pri Visu je cesar Franc Jožef povabil vse vojsčake na Dunaj. Peljali so se s kočijami. Tam je tudi Jurij Jazbec dobil na debelem pergamentu izpisano priznanje za junaštvo, možno cekinov, možnost zaposlitve v državni službi in možnost odkupa državnega zemljišča.

Po 12 letih so domači iz Šmarji pri Jelšah izgubili vsako upanje, da bodo še kdaj videli Jurija Jazbeca. Toda vrnil se je bogatejši in veliko močnejši. Kot nas je prepričeval Metod Jazbec, je bil njegov praded izredno velik in močan, dvignil je menda lahko sod s 366 litri vina v njem.

Ker ni bil pismen, je postal cestar. Imel je zagotovljeno državno plačilo, kupil si je zemljišče in ustvaril domačijo s kopico otrok. Domačiji (14 je v Sentjurji pri Celju) menda še danes pravijo «Pri junaku».

Vse te stvari je Metod Jazbec vedel od očeta, oče pa od deda. Sedemdeset let vseh zaupal ustnemu izročilu in je prebiral tudi zgodovinske knjige, da bi se prepričal o takratnih dogodkih. Pred 20 leti pa so na podstržju iste domačije, ki jo je zgradil še Jurij Jazbec, našli debeli pergament, ki prča o junaštvu njegovega pradede. Izvirnik hranijo v domačiji. Boris pravnik pa hrani fotokopijo in jo prav s ponosom pokaže.

BORIS SULIGO

N. V. Gogolj: Taras Buljba

(38.)

riše: Željko Lordanić

